Anul XXVIII – serie nouă Nr. 91, martie 2020

EPIGRAMA

PUBLICAȚIE A UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Director: ***GEORGE CORBU*** *Redactor-șef:* ***LAURENȚIU GHIȚĂ***

„Parcere personis, dicere de vitiis“

Marcus Valerius Martialis

DIN SUMAR:

● **EDITORIAL**: – *„UER la 30 de ani“*;
● **Interviurile EPIGRAMA: – Adrian FETECĂU – *„Simțul umorului – ori îl ai, ori nu-l ai*!“;**
● **CRONICILE FESTIVALURILOR de la: *Mizil, Urziceni*;**
● **LECȚIA DE EPIGRAMĂ – Dr. Elis RÂPEANU – *„METAFORA ŞI EPIGRAMA*“- Partea I;**
● **ESEU – *„Epigrama, sinteză a procedeelor comicului*“** – Fragment din Teza de Doctorat a Prof. Dr. **Laurenţiu BĂDICIOIU;**
● **CLUBUL CLUBURILOR – *„Nicolaus Olahus“*, Sibiu, la 45 de ani!;**
● **UER – Bibliografia 2019;**
● **MAEŞTRII – Petre Gigea-GORUN la 90 de ani şi Ionel Iacob BENCEI – la adio;**
● **EVENIMENT – Festivalul Piftiilor;**
● **Sorin Finchelstein – *Loviluţia – Sloganuri şi simboluri „opşnoiste*“;**
● **DOAMNELE EPIGRAMISTE – pagina specială a doamnelor;**
● **CARICATURA: *Gelu PASCAL*;**
● **Concursurile revistei, Anunțuri**;
● **EN GARDE, HYDE PARK, NOI ŞI… ELE, ALEŞII NOŞTRI, MÂNIA DE A FI ROMÂN, HAI NOROC ŞI SĂNĂTATE, CARUSELUL CU EPIGRAME, DE VEGHE ÎN LANUL CU EPIGRAME, *epigrame, epigrame, epigrame*…;**
● **Aniversări, IN MEMORIAM etc.**

Grafica: ***Mihai Danielescu***, ***Costel Pătrăşcan*** şi ***Gheorghe Mitroiu.***

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

REDACȚIONALE

Preţul abonamentului pentru cenacluri rămâne neschimbat, respectiv 6 lei/exemplar, adică 24 lei/an. Preţul abonamentului individual pe anul 2020 va fi tot 9 lei/exemplar, adică 36 lei/an.

Responsabilitatea privind textele publicate aparţine în totalitate celor care semnează. În măsura în care avem cunoştinţă de vreo neregulă, o semnalăm şi luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaştere şi neintenţionat.

■ **RUGĂMINTE**

Pentru a evita aglomerarea căsuţelor poştale personale ale redactorilor revistei şi ştergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă **(ŞI NUMAI MATERIALELE!)** să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com**.

Rugăm, de asemenea, să nu încărcaţi mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donaţii, de prietenie pe Facebook, Twitter, Linked In etc., peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y“ etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice și putem pierde tot ce avem stocat.

Vă rugăm să efectuaţi plăţile pentru revistă în contul oficial al Uniunii Epigramiştilor din România. Menţionaţi, atunci când faceţi o plată (inclusiv pe mandate!!): „**PENTRU REVISTĂ**“, **numele titularului**, şi daţi adresa la care doriţi să vă fie trimisă revista, precum și un număr de telefon, e-mail, pentru a putea fi contactati. Şi plata cotizaţiilor se poate face tot în acest cont, dar cu menţiunea „COTIZAŢIE“.

Titular: **U.E.R.**, **CIF: 34954708**

IBAN: **RO77 PIRB 4213 7690 5800 1000**, First Bank, Sucursala Giurgiului, Bucureşti.

În ceea ce priveşte poşta clasică, vă rugăm să trimiteţi NU RECOMANDAT toate materialele, corespondenţa etc., pe adresa:

NOREA DAN-VIOREL, Bd. Al. Lăpușneanu nr. 102, bl. TS16, sc. C, ap. 46, Constanța, CP 900648.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii Iunie 2020. Cum e şi Paştele la mijloc, materialele pentru revistă le aşteptăm până cel târziu **vineri, 17 aprilie 2020**. Ce soseşte după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch! Încercăm să scoatem revista mai devreme, pentru a putea fi distribuită la cluburi pentru prima şedinţă din lună, aşa că, rugăm un pic de zor la trimis materiale!

■ **CONCURSURILE REVISTEI:**

1. Compuneţi minim o epigramă pe rime date: „***anticipat / cusur***“;

2. TOP E – Rugăm Cluburile, Cenaclurile sau Asocierile să trimită **câte 3 (trei) epigrame de autori diferiţi,** pe tema: „***Pa(u)za bună trece primejdia rea***“;

3. Comentaţi (daţi replici) la epigrama: „***Concluzie*** *// A fost o viaţă cumpătat, / Nici n-a băut, nici n-a mâncat, / Nici n-a făcut din noapte zi / Şi a trecut de sută!... Şi!?*“ **(Nicolae Ghiţescu)**

4. Compuneţi minim o epigramă la tema: „***Brexit***“.

Legat de concursul TOP E, reiterăm rugămintea ca materialele să fie trimise DE CĂTRE CENACLURI, nu individual, întrucât menirea acestui concurs este promovarea colectivelor.

Caseta redacţională: **Redactor-şef: Laurenţiu GHIȚĂ**
Redactori: Dan NOREA, Gheorghe MITROIU, Cătălina ORŞIVSCHI
Tehnoredactare texte: Lucia IONIȚĂ
Corespondenţi activi: Toată suflarea epigramofilă. Unii mai mult, alţii, mai puţin mult (!)

EDITORIAL

UER, la 30 de ani

În această vară vom aniversa 30 de ani de la înfiinţarea Uniunii Epigramiştilor din România. Este o vârstă respectabilă, care trebuie evidenţiată, ca exemplu de sănătate şi vigoare şi de rezistenţă la toate vicisitudinile vremurilor şi oamenilor.

Dacă privim spre trecut, este de lăudat faptul că, în aceste vremuri centrifuge, breasla epigramiştilor a reuşit să strângă rândurile, să se coalizeze ca pol al acestei specii literare care se încăpăţânează să existe pe aceste meleaguri, caz unic în lume. S-au creat 25 de centre epigramatice care, cu mijloacele lor şi cu omuleţii disponibili, au constituit tot atâtea nuclee de unde au răsărit epigramişti, reviste, broşuri, cărţi, antologii, festivaluri, concursuri şi, mai presus de toate, EPIGRAMA.

Dacă privim spre prezent, constatăm că fenomenul încă există. S-a schimbat doar forma de „ambalare“, noii veniţi provenind, firesc, din generaţia care stă mai mult pe Internet, pe Facebook sau alte medii unde consideră ei că se exprimă mai bine. Valul „agoniştilor“ a dovedit pe deplin că resurse încă există. Încă se fac festivaluri, încă se publică volume şi antologii, încă se nasc cenacluri, încă apare revista EPIGRAMA. Generaţiile se schimbă (dramatic, dar inevitabil), dar pasiunea încă rezistă. Chiar şi detractorii Uniunii cârcotesc, dar o fac de pe poziţii de membri neînţeleşi AI UNIUNII.

Dacă privim spre viitor, se prefigurează câteva schimbări majore. Au apărut germenii unei noi abordări, ai unei adecvări a UER la vremurile noi. Deja multe festivaluri organizează concursuri cu participare on-line, deja sunt cenacluri care şi-au făcut site propriu, de Facebook nu mai vorbim, se zbenguie pe acolo un mare procent din epigramiştii actuali. UER nu poate sta deoparte, un grup de iniţiativă a pus bazele prezenţei sale în mediul virtual, în câteva săptămâni va fi pus la dispoziţie site-ul oficial: **www.uniunea-epigramiştilor.ro**, prin intermediul căruia Uniunea va sta mai uşor de vorbă cu membrii ei. Avem deja pagină pe Facebook, luptăm pentru cât mai multă prezenţă în mediul unde, ne place, nu ne place, găsim noua generaţie.

Vom mai aborda subiectul, pe măsură ce ne apropiem de data aniversară. Să ne bucurăm împreună!

LAURENŢIU GHIŢĂ

Scurt şi cuprinzător

Mie însumi, la primirea premiului „Opera Omnia“ (2019)

Când „omnia“ înseamnă „tot“,
O teamă să-mi ascund nu pot –
Că îmi va spune un emul:
„*Opreşte-te! Ai scris destul!*“

Ştefan Cazimir

Replici imaginate de George Corbu

A) Din partea emulului:

Chiar tras de mânecă, el ar
Considera că e-n zadar
Şi-ar ricana în mod subtil:
– Ei aş! Parol? Ce, eşt' copil?

B) Din partea autorului, punându-l la punct pe emul:

1.

Stimate domnule emul,
Nu te combat, n-ar fi prudent;
E-adevărat, am scris destul,
Nu însă şi suficient.

2.

Iau act de ceea ce mi-ai spus
Şi, cum sunt încă indecis,
Aştept un semn venit de Sus,
Să pot scăpa de ce mi-e scris!

George Corbu

INTERVIU

„Simţul umorului - ori îl ai, ori nu-l ai!“

Prozatorul Adrian Fetecău pentru „EPIGRAMA“

Invitatul nostru de azi este ADRIAN FETECĂU, cunoscut realizator de emisiuni, transmisiuni directe, interviuri şi comentarii la Radio România, secţia Sport, autor de cărţi biografice ale marilor noştri sportivi: Francisc Vaştag, Leonard Doroftei, dar şi o ambiţioasă Istorie a sportului românesc. Unii îl mai cunoaştem ca lider al venerabilului Grup VOUĂ, care a aniversat recent trei decenii în slujba umorului românesc de calitate, de la etapa de umor studenţesc, până azi. La Urziceni, la Revelionul Caricaturiştilor, Adrian Fetecău a avut amabilitatea să accepte a ne acorda următorul interviu. (LGH).

1. Citiți epigramă în mod frecvent sau ocazional?

Citesc şi... ascult epigramă ocazional, mai precis la Festivalurile de Umor la care suntem invitaţi. Mă refer la Grupul VOUĂ, pe care-l „păstoresc“, vai, de mai multe decenii, cu care, din fericire, am fost prezent la numeroase astfel de manifestări, la unele chiar de mai multe ori. Îmi vin în minte acum cele de la Câmpulung Muscel, Buzău, Slatina, Sibiu, Şimleul Silvaniei, Satu Mare, Bistriţa, Deva, Gura Humorului şi, nu în ultimul rând, Urziceni, unde, în afara manifestărilor puse la cale de neobositul Nicu Petrache, rămân memorabile „Revelioanele caricaturiştilor“ organizate înaintea celor tradiţionale, în timpul cărora am aplaudat multe epigrame, şi ele... memorabile, rostite de stimabilii invitaţi. Aşteptăm să ne contacteze şi alţi neobosiţi organizatori de festivaluri, demni şi ei de admiraţie, pentru a ne bucura de compania epigramiştilor şi caricaturiştilor, toţi nişte oameni de spirit deosebiţi. Nu sunt cuvinte „de convenienţă“, pentru că şi eu şi colegii mei din trupă îi admirăm pe aceşti creatori care ne-au uimit de atâtea ori cu spiritul lor ascuţit şi cu talentul de a exprima în patru versuri sau într-o strofă atâta „încărcătură“ umoristică!

Cred că ce admir cel mai mult la „colegii“ mei de festivaluri este simţul umorului pe care ori îl ai, ori nu-l ai! Şi, ca să dovedesc că, atunci când am ocazia şi îmi pică în mâna o carte sau o revistă cum e cea a dumneavoastră, chiar citesc literatură „de gen“, o să reproduc din nr. 90, decembrie 2019, o epigramă „sugestivă“, ***Simţul umorului***, semnată de fratele de peste Prut, Gheorghe Bâlici: „*E simţul ce, facând furori, / Îl are omul uneori, / Iar când nu-l are în dotare, / Nu are simţul că nu-l are!...*“.

2. Ce autori cunoașteți? Posedați în bibliotecă volume de epigramă, antologii etc?

Îi cunosc şi îi respect pe toţi participanţii la festivalurile menţionate. Bineînţeles, nu vin toţi odată, dar în timp, i-am cunoscut pe aceşti autori şi nu aş vrea să menţionez pe cineva anume, ca să nu omit un prieten... Ştiu doar că i-am aplaudat călduros pe aceşti domni cu diverse ocazii, iar mulţi dintre ei au creat pe loc, la adresa Grupului VOUĂ, epigrame savuroase. Mai mult, după fiecare festival, am plecat acasă cu câteva volume umoristice...

3. Cum ați defini epigrama?

Şi, ca să leg răspunsul acesta de ce am afirmat mai sus, reproduc din volumul ***Tuşe rondelistice***, semnat de Ionuţ-Daniel Ţucă, „***Rondelul epigramei bune****: //Destule epigrame bune/ Apar pe scena românească, / Menite-n tare să lovească / Şi nu din coadă să răsune. / Dospite-n pulbere cerească, / Mustind a fină-nţelepciune / Destule epigrame bune/ Apar pe scena românească. / Şi, cu răbdare bătrânească, / Ce de la sine multe spune, / Cuminţi i-aşteaptă să se-adune / Pe cei dispuşi ca să citească / Destule epigrame bune...*“.

4. Care ar fi, după dumneavoastră, secretul unei epigrame reușite?

Vezi răspunsul anterior...

5. Ați fost tentat să scrieți epigramă? Dacă da, ne puteți exemplifica?

Nu, nu am încercat niciodată să scriu epigramă. De fapt, nu am scris niciodată versuri, doar le-am recitat în spectacole, cu mare plăcere, mai ales dacă erau valoroase şi... de dragoste (vezi cele semnate de Lucian Avramescu...). Acum, când încerc să mă adun şi să răspund coerent la întrebările dumneavoastră, la o oră târzie, în Redacţia Sport-Radio România Actualităţi, afirm cu tărie că trebuie să fii făcut să scrii epigramă. E greu şi... admirabil să reuşeşti să exprimi, doar în patru versuri, cu umor(!!!), o idee acidă la adresa cuiva sau unei stări de fapte...

6. Ați fost vreodată ținta unei epigrame? Aceasta v-a produs inamiciții, neplăceri etc?

→

INTERVIU

Nu stiu să fi fost ţinta unei epigrame, dar cred că aş face faţă oricărei ironii, mai ales că ştiu că vine de la un om „fin“... Am făcut eu faţă, de-a lungul timpului, unor dispute în presă cu indivizi grobieni, aşa că aştept „atacuri“ la viitoarele festivaluri la care ne vom întâlni! Ca grup, însă, cu plăcere, aş putea spune o epigramă ce ne-a fost dedicată de Any Drăgoianu, o epigramistă olteancă: „*Iubesc de-acuma Grupul VOUĂ / Şi chiar dacă încalc canoanele, / Eu vreau să fiu agenta nouă / Şi să vă sechestrez bastoanele!*“

7. Există admiratori, dar și detractori ai genului. Considerați că există argumente de o parte și de alta?

Eu cred că, nu prin cuvinte goale, am demonstrat în răspunsurile anterioare că sunt un mare admirator al epigramelor şi caricaturilor bune! Dacă există detractori, aceştia sigur nu au simţul umorului. Şi aceşti domni ar trebui să fie trişti pentru că... nu ştiu să râdă! Sunt nişte oameni bătrâni, neştiind că, aşa cum spunea croatul Zvonimir Balog, „*Râsul este frâna împotriva îmbătrânirii...*“. Şi, ca să vă surprind pe aceeaşi temă, vă ofer o epigramă cu mare tâlc, din volumul „EPIGRAMIŞTI ROMÂNI DE IERI ŞI DE AZI“ (1975), semnată de I. St. Bogza, intitulată ***Unuia*** *// Râsul, plânsul, nu te-atinge, / Treci prin viaţă ca un gâde: /Nu te râd că nu poţi plânge, / Ci te plâng că nu poţi râde*. Le-aş recomanda „bătrânilor“ amintiţi mai înainte să citească şi să caute să înţeleagă mesajul acestor versuri... Din punctul meu de vedere, nu ai cum să nu râzi şi să nu admiri când întâlneşti o epigramă sau o caricatură reuşită! Şi, ca să vă dau şi un exemplu de caricatură din numărul revistei dumneavoastră din decembrie 2019, vreau să vă spun că am râs sănătos de cea cu condamnatul şi gâdele care-şi fac un selfie înainte de execuţie, semnat de Julian Radu! Mi-a plăcut şi cum l-aţi prezentat, domnule Ghiţă: „un nume relativ tânăr (n. 1951), dar care dovedeşte talent“. Despre mine, născut în 1957, aş putea spune că sunt „adolescent“...

8. Epigrama şi umorul se află într-o legătură nu totdeauna pusă în evidenţă. Aţi putea glosa în legătură cu această apartenenţă? Dacă umorul este, cum s-a spus, o notă distinctivă a filosofiei morale a românilor, alcătuind o componentă spirituală a poporului nostru, ce consecinţe decurg din acest fapt pentru epigramă?

Răspund printr-o întrebare: epigramă fără umor există?! Până acum am tot glosat pe această temă...

9. Din anul 1990 există UER (Uniunea Epigramiştilor din România), în care sunt integrate 25 de nuclee de epigramişti. Vi se pare semnificativ pentru climatul literar actual?

Sincer, nu ştiam de UER şi că există din 1990... Nu mă surprinde că sunt 25 de nuclee de epigramişti, dar din păcate, nu am avut semnale că epigrama este luată în seamă de climatul nostru literar care mi se pare, în acest moment, deosebit de snob... Şi, credeţi-mă, citesc multe reviste literare... Fiecare cu gaşca ei...

10. Ce părere aveți despre revista EPIGRAMA? Cum ar putea fi sprijinită pentru a ajunge la cât mai mulți cititori?

Tot sincer, n-o văd la niciun chioşc de ziare... Cel puţin în zona Bucur-Obor unde locuiesc eu... Dar mai şi călătoresc şi „rezultatul“ e acelaşi... Ce, credeţi că un tip care se îmbarcă pe Aeroportul Otopeni şi pe care... îl mai duce şi capul, nu ar vrea să citească o epigramă bună pe avion? Dacă nu vede revista, bineînţeles că nu se întâmplă acest lucru... Aşadar, vă urez o mai mare vizibilitate! Cum? Nu prea ştiu... Poate daţi de vreun patron de reţea de distribuţie a presei pe care-l... duce capul!

11. Un mesaj de final.

Eu, când pun efectiv mâna pe revista dumneavoastră, o citesc din scoarţă în scoarţă... Mi-aş dori mai multă caricatură... Deşi se numeşte „Epigrama“... E singura revistă de umor pe care mai am ocazia s-o răsfoiesc „fizic“... Până în Revoluţie, cât timp a apărut, am fost un mare consumator de „Urzica“, deşi nu era libertatea de acum de a „ţinti“, în vers sau desen, orice...

Felicitări tuturor celor care contribuie la apariţia revistei! Să vă ţină Domnul „obiceiul“! Vă mai urez să tânjiţi să ajungeţi la dimensiunile şi... coloritul „Urzicii“ de pe vremuri! Repet, important este că existaţi, toţi cei care semnaţi în paginile revistei, în aceste vremuri triste, pline de umor, ca să-l parafrazez pe Bacovia... Dacă tinerii vor afla în şcoală despre epigramă va fi şi mai bine! Dar ce speranţe să avem când, astăzi am citit, că despre Revoluția din 1989 există câteva rânduri în cartea de istorie de clasa a IV-a şi o jumătate de pagină în cea de a XII-a...

Interviu consemnat de Laurenţiu GHIŢĂ

CONCURS

REZULTATELE
CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE
la epigrama:

Conflict între generații *// Cei tineri, sinceri cum îi știm, / Ne reproșează-n mod concret / Nu faptul că îmbătrânim, / Ci că o facem prea încet.* – **George Petrone**

Cine putea da o replică mai potrivită decât un senior al epigramei, maestrul Vasile Larco, din Iași:

CONTRASTE SOCIALE
Afirmă unii aberații,
De urlă câinii-n uşa stânii:
Conflictul dintre generații
Dispare... când se sting bătrânii.

Mai departe, tinerește, cu avânt, s-au tot luptat să-i conteste câștigătorului supremația:

COOPERARE
La modu'-n care ei gândesc,
Considerăm că au dreptate,
Iar dacă, totuși se grăbesc,
Hai să le dăm întâietate!
Liviu Kaiter

CE NE DORESC UNII TINERI
Mai sunt şi tineri diferiți,
Ce nu doresc să ne-amărâm,
Vor să ne vadă fericiți
O veşnicie... pe-alt tărâm!
Iulian Bostan

BĂTRÂNI
Nu doar îmbătrâniți încet
Sunt toți cei ce se pot vedea,
Fiindcă văd și tineret
Cu-nfățișare ca a mea.
Nicolae Căruceru

CONFLICT ÎNTRE GENERAȚII
Neștiind ce să aleagă
Dintre pensii și-alocații
Guvernanții noștri bagă
Râcă între generații.
George Ceauşu

UN BĂTRÂN ACUZĂ
Clamând mereu ce mulți suntem,
Pentru-a scăpa de-nghesuială,
Ne cer ieşirea din sistem
Rapid, pe calea... naturală!
Gheorghe Cireap

SOLIDARITATE INTERGENERAȚIONALĂ
Cu leafa lui de bugetar,
Nepotul, de acum adult,
Îl vrea pe bunul centenar,
Să-l „finanțeze" cât mai mult!
Alexandra Dogaru-ALDO

TOTUȘI...
Cum tot mai mari și dese cute
Ne fac pe frunte anii grei,
Mă tem că-mbătrânim mai iute
Decât se coc la minte ei.
Petru-Ioan Gârda

COPIII
Post-mortem, pentru-mbălsămare,
Îmi iau formolul cel mai tare
Să mai rezist măcar o lună
Că am o pensie chiar bună!
Laurian Ionică

ALEȘII VS. BĂTRANI
Parlamentarii-ades declară
Că nu vor moșii să dispară,
Dar iau măsuri cu-așa temei,
Încât să și-o dorească ei!
Gavril Neciu

OPINIA CELOR VÂRSTICI DESPRE TINERI
Cu mintea dusă-n alte astre,
Își taie craca sub picior,
Uitând că pensiile noastre
Ajung, de fapt, în mâna lor!
Janet Nică

NOI ŞI TÂNĂRA GENERAȚIE DE EPIGRAMIŞTI
Cei tineri, George, spun cinstit
Au ură mare în discursuri,
Nu pentru c-am îmbătrânit
Ci că ne-nscriem la concursuri...
Nichi Ursei

ÎMPĂCARE ÎNTRE GENERAȚII
Drag tineret, tot mai impacient,
De-aleasa ta pripeală am scăpat:
Schimbăm niței o lege-n Parlament
Și ne veți moșteni... anticipat!
PIF Vasilescu

Mai bătrânește, așa, olecuță, s-au detașat de pluton, la o lungime de mustață: *Ștefan Al.-Sașa, Paul Curiman, Liviu Zanfirescu, Florin Aman, Gheorghe Bâlici, Cornelia-Livia Bejan, Ionel Iacob-Bencei, Victor Bivolu, Nae Bunduri, Mădălina Calotă, Eugen Deutsch, Florina Dinescu, George Eftimie, Viorica Găinariu-Tazlău, Mirela Grigore, Safta Leaută, Constantin Manea, Ion Micuț, Ion Moraru, Stelică Romaniuc, Gh. Şchiop, Laurențiu Turcu, Ioan Lazăr.*

ANIVERSĂRI

Le spunem

La mulţi ani, de Ziua lor!...

SILVIEI POPESCU, LA 80 DE ANI

Ca ea găseşti mai rar în ţară
O secretară literară,
La un cenaclu cu titani
Ce are patruzeci de ani.

GAVRIL MOISA

EPITAF DEGEABA

Frânt de patimi şi ponoase,
A zăcut un timp aci
Un guvern ce decedase
Şi-a-nviat... a treia zi.

CONSTANTIN CRISTIAN – 85 ANI

GUVERNANŢILOR

Aduşi de al schimbării val,
Prin iureşul învolburat,
Ei duc corabia la mal,
Iar noi o tragem pe uscat.

VIRGIL PETCU – 85 ANI

AUTOBIOGRAFIE

Hoinărind pe-a vieţii cale,
Dar prea scurtă, din păcate,
Sunt un pumn de chimicale
Electromagnetizate!

IOAN PRODAN – 80 ANI

CONCURS PENTRU ŞEFIE

Spre a mă promova drept boss,
Un juriu-atent a cercetat:
M-a-ntors pe faţă şi pe dos;
...Ce-i drept, la dos a insistat!

ADRIAN GRĂJDEANU – 75 ANI

ÎMPRUMUT

La Cluj Napoca e un cerşetor
Pe care cred că-l ştie tot oraşul
Şi-am să mă duc să-i cer un ajutor
Până-mi aduce pensia poştaşul.

MIRCEA ROŞA-MIRO – 70 ANI

EPIGRAMA MEA

Pe drumul vieţii lat şi lung,
Sunt, pot să spun, un om cu carte;
Celebru însă, de ajung,
Voi şti, desigur, după moarte.

GHEORGHE BĂLĂCEANU – 70 ANI

CRITICILOR MEI

Mă aşteptam să mi se spună
Din partea celor ce-o citesc,
Că epigrama-mi este bună
Chiar dacă dânşii... mai glumesc!

GHEORGHE GURĂU – 70 ANI

LUI DAN NOREA CARE, PE FALEZA DIN MAMAIA, A LANSAT VOLUMUL „RAIUL“

Declar deschis în faţa mării:
„M-ai complexat, m-ai terminat!
Eşti primul umorist al ţării
Ce azi şi-a tras un RAI privat“!

ION TIŢA-CĂLIN – 70 ANI

LA SCUMPIREA BENZINEI

Vă spun cinstit, cu mintea trează,
Că nu sunt omul de arţag,
Pe mine nu mă afectează,
Că tot de-o sută de lei bag!

MIRCEA POP-BUZEŞTI –70 ANI

LA FUNERALIILE UNUI DENTIST

Pe frig, o lume tare plânsă
Îl petrecea în drum spre sfinţi:
Din toată adunarea însă
Doar soarele era cu dinţi.

IGOR GROSU – 65 ANI

PLĂCERE MUSULMANĂ

Sanda, fată de codrean,
S-a luat c-un musulman
Şi le-a fost o mângâiere
Semiluna lor de miere.

ION DIVIZA – 65 ANI

(Continuare în pag. 25)

CLUBUL CLUBURILOR

CENACLUL UMORIȘTILOR SIBIENI „NICOLAUS OLAHUS“ – 45 DE ANI DE ACTIVITATE NEÎNTRERUPTĂ

La 4 aprilie 1975 se înfiinţa, la iniţiativa profesorului Naum Smarandache, Clubul Epigramiştilor din Sibiu (denumit ulterior Cenaclul Umoriştilor Sibieni „Nicolaus Olahus“).

De-a lungul celor 45 de ani, cenaclul a avut ca preşedinţi pe Naum Smarandache (1975–1997), Viorica Voicescu (1997–2000), Nicolae Mihu (2000–2008) şi Ştefan-Cornel Rodean (din 2008), din această grupare făcând parte numeroşi membri activi, în permanenţă existând un colectiv de aproximativ 20 de persoane, cu fluctuaţii de 3–5 în anumite perioade.

Cenaclul sibian a avut o bogată activitate, atât în cadrul Uniunii Epigramiştilor din România, la care s-a afiliat imediat ce s-a înfiinţat această organizaţie centrală a epigramiştilor, cât şi pe plan local. Amintim doar următoarele: rubrici şi emisiuni în presa sibiană scrisă (chiar de la înfiinţarea cenaclului) şi la posturile de radio şi de televiziune din Sibiu (după 1990); participarea, pe tot parcursul anilor ’80, la manifestarea intitulată „Toamna sibiană“, organizată de principalele instituţii de cultură locale, la care erau invitaţi, pe lângă personalităţi marcante din lumea literaturii, cinematografiei şi a celorlalte arte, şi umoriştii din Clubul „Cincinat Pavelescu“ Bucureşti şi din cenaclul sibian; pregătirea şi desfăşurarea Festivalului Naţional de Epigramă „Nicolaus Olahus“ (zece ediţii în perioada 2001–2010); participarea la festivalurile şi concursurile organizate de UER şi de alte cenacluri de profil, unde sibienii au primit numeroase premii şi diverse alte distincţii; editarea revistei „ACUS“, ajunsă la numărul 61 în ianuarie 2020; editarea a şapte antologii de cenaclu şi a numeroase volume personale.

Îi prezentăm, în continuare, cu câte o epigramă, pe 18 din cei 19 membri actuali ai cenaclului (al nouăsprezecelea, domnul Liviu Modran, nu scrie epigrame):

Un tânăr în autobuz, pe scaun

Văzând o biată bătrânică
În cârjă, tremurând tăcută,
Simțitul tânăr se ridică
Politicos și... o salută!

Liviu Ceava-Celi

Viața

Viața ei a fost să fie
Tot mereu o tragedie,
Că trei soți a îngropat;
Doar amantul n-a schimbat.

Nicolae David

Pe centură

Fetițele de pe centură
Acceptă orișice măsură;
Atunci când legea intervine,
Măsura nu le mai convine.

Aurel Domide-Șănțanu

O văduvă

Pe-al ei bărbat, atât de mult iubit,
În cimitir s-a dus să-l plângă,
Mormântul lui era părăginit
Și-atunci a plâns pe altul, lângă...

Ioan Friciu

Aşchia

Înc-o vadră o dau gata,
Uit de tot ce este etic,
Să se bucure şi tata
Că l-am moştenit genetic.

Nicolae Ghinea

Paradox

Bruneții în mașini de marcă,
Părând onești și chiar integri,
Te-ndeamnă către o remarcă:
Și banii albi îi au cei negri.

Octavian-Liviu Hulea

CLUBUL CLUBURILOR

Căutându-mi muza, în parc
Din natură mă „adap“,
Vreau o poantă percutantă
Și-n sfârșit „îmi vine-n cap“
O castană, nu o poantă...
Titus Maiorescu

Mândria fostului
Deși n-am viața prea ușoară,
Că sunt de mult pensionar,
Mașina-mi stă și-acum la scară
Și mă așteaptă... s-o repar.
Nicolae Mihu

La căpătâiul bolnavului
Bolnavul când s-a spovedit,
Aşa cum face-orice creştin,
Un preot blând l-a miruit,
Iar doctorul a spus „Amin!“
Nicolae Munteanu

Definiţie
Ce-i un cenaclu literar?
Discuți, asculți, bei un pahar,
Întrebi ceva, mai dai din gură…
În rest, e doar literatură.
Romeo Petrașciuc

Soacra
Ea te-a uimit de la-nceput
Din replici doar monumentale,
Că-i un bau-bau ce-a conceput
Frumoasa visurilor tale!
Sever Purcia

Venitul soției mele
Venitul ei, în fiecare lună,
Mă mulțumea, eram chiar fericit,
Dar am primit o veste nu prea bună:
Că de o vreme... nu i-a mai venit!
Ștefan-Cornel Rodean

Salvatorul
Eram acum țărână, poate,
Dar, cu-ajutorul Sfintei Cruci,
M-a pus un doctoraș pe roate
Și de pe roate pe butuci.
Gheorghe Șchiop

Mecanismul poantei în epigramă
De vreți o poantă să realizați,
Trei rânduri înșirați pe o idee,
Cam cum ar fi trei rochii pe-o femeie
Și-apoi, la urmă, brusc... o răsturnați!
Vasile Rusu

Despre unele femei din Evul Mediu și de azi
Ieri soarta lor era mai dură,
Desigur îmi veți da dreptate:
Și-acum au parte de „centură“,
Dar nu mai e de „castitate”.
Corneliu Șerban

Unor tineri părinţi
Dup-o nobilă „scofală“
Se mândresc cu gesturi apte:
El cu pieptul plin de fală,
Ea cu pieptul plin de lapte.
Nicolae Tudor

Actualilor
Să creşteţi, deseori am stat
La coadă, noaptea, de la trei,
Iar voi acum ne-aţi onorat
Cu pensii... tot de-atâţia lei.
Ștefan Vișan

Atenţia
Emoţii prind să mă-nfioare
De ziua ta și m-am grăbit
Să-ţi iau ceva, ah, soţ iubit,
Dar n-ai nimic prin buzunare!
Viorica Voicescu

Textul și selecția epigramelor:
Ștefan-Cornel RODEAN

EVENIMENT

GHINIONUL GHINIOANELOR!

Ediţia a XIII-a a Festivalului Internaţional de Poezie şi Epigramă „ROMEO ŞI JULIETA LA MIZIL“ – 25 ianuarie 2020

Anul acesta, la ediţia a XIII-a, ghinioanele au avut ghinion: soarele a strălucit, vremea a fost caldă, nu a mai bătut viscolul, n-a mai nins, apa n-a mai îngheţat (exceptând momentele când se sărea calul laudelor). Aşa a ajuns Festivalul ROMEO ŞI JULIETA LA MIZIL la respectabila vârstă de 13 ani care, translatată în ani omeneşti, este... he-he! Dacă am vorbi de un câine, căţelul ***R&J@Mz*** ar fi un adult în toată firea care ar da din coadă frenetic.

Dar să vedem partea bună a lucrurilor, că pe cea rea nu prea avem cum s-o vedem, nu prea existând. Sponsori generoşi, invitaţi de seamă, participanţi spumoşi, organizatori în vervă, toate astea nu pot decât să contribuie la reuşita unui festival care şi-aşa a fixat o ştachetă destul de înaltă a calităţii. Mai puneţi locul inedit de desfăşurare-un liceu plin de copii frumoşi şi inimoşi, dornici să asculte o vorbă de duh, o epigramă scânteietoare şi veţi avea imaginea completă a unui lucru bine făcut.

Aici am poposit sâmbătă dimineaţă, alături de invitatul de onoare al evenimentului, ambasadorul şi omul de cultură Teodor Baconschi, care a fost efectiv fascinat de desfăşurarea de forţe a epigramiştilor în spectacol, de valoarea poeziilor recitate şi de seriozitatea cu care s-a râs! Un râs sănătos, alimentat şi de impecabila pledoarie a profesorului Ştefan Cazimir, de alocuţiunea Preşedintelui UER, dl. George Corbu şi de intervenţiile din sală, la care a excelat, ca de obicei, veşnic tânăra doamnă Elis Răpeanu, spirit critic şi şfichiuitor activ.

Să marcăm, în mod tradiţional, printr-o sumară selecţie, premiile acordate la secţiunea EPIGRAMĂ:

Marele Premiu „GEORGE RANETTI“ – Stelică ROMANIUC, Ploieşti:

Marca înregistrată a festivalului

Mizilul, gazdă primitoare,
Aşteaptă oaspeţii în ger
Cu pâine albă şi cu sare,
Că poantele au doar piper.

Globalizare

Cum toate-n viaţă au un cost,
M-am hotărât să nu mai critic,
Şi mă transform de mâine-n prost,
Să fiu şi eu... „corect politic“.

Premiul „GRIGORE TOCILESCU“ – ALEXANDRU OLTEAN, Bistriţa

Romeo și Julieta, în preajma festivalului de la MIZIL

Prin voi iubirea are-un sens anume
Și la Mizil magie parcă-i dați...
Deși plecați de mult din astă lume,
Cum vine iarna, iar mă tulburați...

Breaking news – Peste 50 de ani

Știrea dată astă seară,
Gata e să explodeze…
Ultimul român din țară
Nu mai vrea să emigreze!

Premiul „AGATHA BACOVIA“ – Nicolae BUNDURI, Braşov

Despre oraşul Mizil

Observă astăzi fiecare,
Ce mulţi elevi cuminţi au zis:
Mizilul e-un oraş mai mare...
Decât „Comuna din Paris“!

Poligloţii

Precum ne-o spune antiteza,
Sunt oameni tot mai mulţi, fireşte,
Ce-n Bucureşti vorbesc engleza
Şi la Madrid... pe românește.

→

EVENIMENT

Poza de grup – Mizil

Ediţia din acest an a fost marcată de neplăcuta descalificare a unui premiant iniţial, datorită descoperirii unei asemănări flagrante cu o altă epigramă premiată la o ediţie precedentă. Dar cum reacţia, atât a organizatorilor (de anulare a premiului), urmată de imediata recunoaştere şi retragere a împricinatului,, au constituit modele de comportament de urmat şi de alţi organizatori şi epigramişti participanţi la alte concursuri, n-o să facem mai mult tam-tam decât s-a făcut prin mediile virtuale şi pe holuri.

Şi, pentru că veni vorba, la Mizil a fost lansată o carte de o mare însemnătate şi utilitate: „CULEGERE DE EPIGRAME PREMIATE LA CONCURSURILE ORGANIZATE ÎN ANUL 2019“, un compendiu integral, realizat de confratele Florin Rotaru, care s-a înhămat la această muncă pentru a mai da peste nas cârcotaşilor de serviciu, prezentând realitatea nudă, concretă a evenimentelor de gen. Cu alte cuvinte, „astea au fost rezulatele, ăştia au fost juraţii, aceştia premiaţii. Nu judecăţi, nu păreri, realitate pură şi inspiraţie pentru viitor. O carte care va stârni, desigur, mai multe comentarii decât sunt unii în stare să facă.

Să nu uităm nici un moment devenit deja tradiţional, acordarea, în cadrul acestui primitor festival, a premiilor Societăţii ECOMONDIA, „Prof. Dr. Alexandu Ionescu“, după numele generosului lor ctitor, un om deosebit, alături de suflarea epigramatică de foarte multă vreme. Anul acesta, Premiul de Excelenţă în Cultura Română a fost atribuit d-lui George Corbu, Preşedintele UER, pentru deosebita sa activitate în slujba limbii şi literaturii române, a sufletului românesc.

Revista EPIGRAMA, Uniunea Epigramiştilor din România, parteneri permanenţi, sunt alături de bravul „binom“, Bădicioiu-Minea, în aceste demersuri şi le vor da permanent ca exemplu efortul tuturor celor care se încumetă, în aceste vremuri de restrişte culturală, să mai pună pe picioare astfel de evenimente.

Hai, curaj, mai e un pic până la majorat!

Laurenţiu GHIŢĂ

CONCURS

Rezultatele concursului

Tema: „EPIGRAMEI"

„PILĂ"

Aici e clar. Ce concurs, ce juriu, ce analiză? Pila, frate, pila a grăit: Florin Rotaru, buzoianul nostru cu pile pe la tot mai multe festivaluri şi concursuri, a „răzuit" marele premiu:

SPERANȚE

Mi-a zis nevasta mea cu milă
Că n-ar fi totul în zadar:
Nu are la chirurg vreo pilă,
Dar îl cunoaște pe gropar.

După el, un magnet a atras piliturile din şlefuirea de degroşare a altor lăcătuşi epigramatici:

PILE PROFESIONALE

Vorbeam de cunoștințe fiecare
Și-un lăcătuș ne spune cu tupeu:
– N-aveți atâtea pile câte-am eu!
Și ne arată trusa din dotare...
Nicolae Șerban

MAGIE

Pila-i scula fermecată,
Ca bagheta lui Merlin,
Ce te face, de îndată,
Dintr-un prost, ministru plin.
Florin Aman

REDEMPŢIUNE

După multele păcate
Ce-am comis, consider eu,
Trebuie solicitate
Pile, de la Dumnezeu!
Mădălina Calotă

PILA SUPREMĂ

Ca păcătos solicit milă
Dar cred că fi-va foarte greu
Să fiu iertat, deci caut pilă
Pe lângă Bunul Dumnezeu.
Dan Căpruciu

GARANŢIA SUCCESULUI FINANCIAR-BANCAR

S-a demonstrat de zeci de ani
Că pila pentru mulţi e scula
Cu care poţi s-ajungi la bani,
Când ai uitat să-ţi iei cagula.
Grigore Chitul

FUNCȚIONĂREASCĂ

Chiar dacă-i angajată printr-o pilă,
Această zgâtie de secretară
S-a dovedit atâta de abilă,
Că într-un an l-a dat pe șef afară.
Marius Coge

PILA – DEFINIȚIE

Trăgeau de ea, odată, ucenicii
Din greu, când le mijea şi lor mustața.
Acum, când ucenicii au servicii,
O folosesc să-şi... ușureze viața!
Viorel Dodan

PROTESTE

S-au supărat că zeci de ani de zile
Aleșii-au fost supuși la denigrări,
C-ar fi numiți pe posturi doar pe pile
Și nu printr-un concurs... de-mprejurări!
George Eftimie

UNUI DEPRESIV

Vede viața inutilă
Și de-un timp, necontenit,
Chit că n-are nicio pilă,
Umblă mai mereu pilit.
Petru-Ioan Gârda

DIN CULISELE ANGAJĂRILOR

S-o angajeze, e-n dilemă,
Duduia nu i-ar fi utilă,
C. V.-ul ei nu-i o problemă,
Problema e... că are-o pilă.
Mirela Grigore

CONVINGERE

Când corupţia e-n floare
Pe tot spaţiul mioritic,
Sigur pila cea mai tare
Este... sprijinul politic!
Constantin Manea

DILEMA TOTALĂ

De s-o detona torpila
Cum o să reziste pila?
Nici anticipatele
Nu-i vor ține spatele.
Sever Purcia

REZULTAT

Tatăl – medic –pe-al său fiu
L-a băgat c-o pilă-n breaslă,
Iar acuma-i în sicriu
Lecuit de-a sa odraslă.
Stelică Romaniuc

(Continuare în pag. 29)

HOMO EPIGRAMATICUS

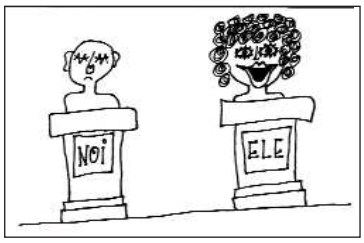

NOI ȘI... ELE...

OLTENCELE

Oltenii când sunt duşi la coasă
Oltencele rămase-acasă,
Se consolează negreşit
Cu cei ce nu sunt la cosit.

Nicuşor Constantinescu

VECINA MEA DE BLOC

Vecina mea de bloc e renumită
Că are-o viață foarte fericită,
Ea c-un vecin de la etajul trei,
Iar soțul dânsei cu vecina ei.

Cătălina Orșivschi

SINCERITATE

De mine spun în mod concret
Că-s parolist de n-ai idee
Şi pot să ţin un mic secret...
C-un ceas mai mult ca o femeie!

Nae Bunduri

ODĂ FEMEII, DE ZIUA EI

Te-ador căci tu ai fost făcută
Conform dorințelor ce ard
Ești apă șaptezeci la sută,
Iar restul, pudră, ruj și fard.

Dan Căpruciu

POTRIVIRE

E-un cuplu liniştit, nu prea vocal,
Trag amândoi, nici unul nu se cruță,
El uneori mai sare peste cal
Dar nici ea nu... rămâne de căruță!

George Eftimie

DILEMĂ

De o viață, o idee
Mă frământă fără milă:
Cea că orişice femeie
E-o posibilă Dalilă.

Romică C. Ghica

BÂRNA DIN OCHI

Dezbat bărbaţii la o bere,
Din zori în seară, cu ardoare,
Şi înfierează cu putere,
Femeile, că-s...bârfitoare.

Eugen Ilișiu

UN ACTOR DE VÂRSTA A TREIA

Eu, la scenele fierbinţi,
Când mă trec ades fiori,
De actriţe scos din minţi,
Apelez la cascadori.

Vasile Manole

SUPĂRARE

Mă cuprinde-ades mânia
Contra Forului Suprem,
Că la noi, în România,
Doar cocoşii au harem!

Ioan Prodan

ANTREPRIZĂ FAMILIALĂ

Viața e armonioasă
Pentru doi vecini de-ai mei:
El a ridicat o casă,
Ea ar fi stricat vreo trei.

Florin Rotaru

VIS RECENT

Fu visul cel mai fericit,
Când soacra a sosit la noi
Şi se făcea că a venit
Să-şi ceară fata înapoi!

Nichi Ursei

CĂSNICIA UNUI GOLGHETER

Iubirea lor e arzătoare
Și duc o viață-armonioasă;
Când el marchează-n deplasare,
Ea umple golul de acasă...

Ioan Toderașcu

HOMO EPIGRAMATICUS

Aleșii noștri...

APROPO DE CLASA POLITICĂ
Având prea mulți veleitari,
La multe mârșăvii complici,
Trăim evenimente mari...
Cu oameni mici.
Paul Curiman

EXISTENȚA,
MAI APROAPE DECÂT POLITICA
Când vezi că-n loc de trai tihnit
Guvernu-ți pune frâne,
Nu e destul că te-ai trezit,
Deșteaptă-te, române!
George Petrone

GUVERN DE TRANZIȚIE
Fiind „de tranzit“, soarta-i rea,
De-aceea-ncep cu toți să-njure,
Nu doar că moștenirea-i grea,
Dar n-au nici timp destul s-o fure.
Gheorghe Băisan

CONSTATARE
Analizez concret prezentul,
Privind aleşii din popor,
Şi pot vedea că Parlamentul,
E cel mai mare dormitor.
Nae Bunduri

ALEŞII NOSTRI
Deși ne păcălim întruna
Recidivăm destul de des
C-alesul inimii e una
Și alta-i cel la urne-ales.
Dan Căpruciu

SOLUȚIE PENTRU
UN PARLAMENT REDUS
De i-am aresta pe toți –
Hoți, corupți și-ai lor nepoți –
Parlamentul, în final,
Ar fi unicameral!
Mihai Haivas

ODĂ GUVERNULUI
Guvernul nostru-i tehnocrat,
Căci, după cum s-a cercetat,
Când ne ciupește din parale,
Aplică tehnici speciale!...
Gheorghe Bâlici

AUDIENȚĂ LA PRIMĂRIE
Cu acte puse cap la cap,
Ca să obții o aprobare,
Te duci cu jalba în proțap
Și... pleci cu coada-ntre picioare.
Virgil Petcu

UN VEAC DE EDUCAȚIE
Când țara se urnea la drum,
Avea analfabeți pe glie,
Dar comparați cu cei de-acum,
Măcar știau o meserie.
Vasile Til-Blidaru

ZOO
De-ai noşti parlamentari de soi
Vorbesc urât nişte măgari,
Spunând că-s numai vaci şi boi;
Nu-i mai frumos „cornute mari“?
Gheorghe Şchiop

*** * ***
Epigramiştii, buni soldaţi
Se luptă-n van c-un ins ratat,
Fiindcă grangurii vizaţi
Cititul l-au abandonat.
Ioan Şiman

„CĂSĂTORII“ POLITICE
S-a dovedit mereu că nu sunt bune,
Chiar au efect total dezastruos,
O alianță, pact sau fuziune
Legând un prostănac de-un mincinos!
PIF Vasilescu

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: **Președinte / bilet**)

A fost mai greu ca în finala Iohannis-Dăncilă. Și asta pentru că, efectiv, am primit o grămadă de epigrame bune, pe bilețele sau pe e-mail. Cu chiu cu vai, am tras, ca la Loto, un bilețel câștigător, și acesta s-a dus la revenitul printre noi Mihai Moleșag, din Tulcea:

ETAPELE PROCURĂRII
UNUI BILET LA TRATAMENT

Întâi, miniștrii merg la Președinte
Să vadă el proiectul de buget;
Mai merg o dată, tot ca mai-nainte
Și-apoi mă-mbolnăvesc și-mi iau bilet.

Mai departe, lupte grele. Extrem de dificil am făcut totuși o listă de urmăritori ai confratelui deltean:

CERERE

Îl rog pe-al țării președinte,
Nu fac din asta un secret,
Să dea, uzând de cele sfinte,
Spre rai, săracilor bilet!
Ștefan Al.-Sașa

G.M.

IOHANNIS

La ,,pas cu pas", în mod discret,
Precum făcut-a și-nainte,
I-a tras un papagal bilet
Și a ieșit iar președinte!
Ioan Prodan

PREȘEDINTELE CĂLĂTOR

Prin lumea toată, Doamne sfinte,
Nu umbli nici pe internet
Cât umblă domnul Președinte
În patru ani cu un bilet!...
Gheorghe Bâlici

CÂND ARȘIȚA AJUNGE LA PALAT

De secetă, pământu-i prea fierbinte,
Dar pe moment – și faptul nu-i secret– ,
Să dea de apă domnul președinte
Și-a procurat la mare-un alt bilet.
Vasile Larco

UNUI EX-CANDIDAT LA COTROCENI

Țării vrând a-i fi părinte,
Urcă-n Deal, ca președinte;
Doar că Paza-i spuse-ncet:
– Vizitați? Luați bilet!
Zaharia Petrache

RECOMANDARE

Ca să ajungi iar președinte
Printre partide faci balet;
Nu-ți trebuie prea multă minte,
Doar de la UE... un bilet.
Grig M. Dobreanu

DOMNULUI IOHANNIS

Scris-am pentru Președinte,
Un mesaj pe un bilet,
Ca să îi aduc aminte,
Că vorbește... prea încet.
Eugen Ilișiu

EPITAFUL LUI CEAUȘESCU

La crucea lui, în locuri sfinte,
Scria cu roșu pe-un bilet:
Aicea zace-un Președinte,
Ce încă n-a murit complet!
Nae Bunduri

* * *

E știut că un bilet
Cu doar câteva cuvinte
Strecurate-n mod discret,
Poate face-un Președinte.
Nicolae Leonte

LA ÎNTOARCERE DIN SUA

Domnul nostru președinte,
Ca și cel de dinainte,
A venit cu un bilet-
,,***To do***" list-ul său secret!
Ion Moraru

PREȘEDINTE.RO

Bravul nostru președinte
Sigur n-are eghilet;
Însă știm că e pendinte
De o șapcă și-un bilet.
Valentin Ursu

Bilete necâștigătoare au tras, repetăm, la mare luptă, mulți alți candidați: *P.I.F. Vasilescu, Gavril Neciu, Janet Nică, Sever Purcia, Stelică Romaniuc, Rosianu Gabi Cristinel, Gh. Șchiop, Laurențiu Turcu, Nichi Ursei, Florin Aman, Maria Chirtoacă, Ionel Iacob-Bencei, George Ceaușu, Grigore Chitul, Gheorghe Cireap, Marius Coge, Florina Dinescu, Nicolae Dragoș, George Eftimie, Petru-Ioan Gârda, Mihai Haivas, Lazar Ioan, Elena Mândru, Constantin Manea, Ion Micuț.*

CONTRIBUȚII

SPECIILE PREDILECTE ÎN PUBLICISTICA SATIRICO-UMORISTICĂ INTERBELICĂ

Fragment din teza de doctorat intitulată *„Repere ale comicului în revistele satirico-umoristice din perioada interbelică“*

Autor: **prof. dr. Laurențiu Bădicioiu**

Epigrama, sinteză a procedeelor comicului

Epigrama are o istorie îndelungată, controversată în multe privințe (formă, conținut, adresabilitate etc.), nu de puține ori conturându-se într-o cronică a vremii în care a fost scrisă. Epigramele au fost de la început şi sunt şi astăzi foarte bine ancorate în evenimentele care au loc în societate, de unde adeseori își extrag temele. „*Epigrama este și o cronică a vremurilor, un document care grăiește sugestiv, după care se pot reconstitui micro-portrete, atmosferă, ambianță, practici de moravuri, de năravuri, – toate laolaltă însuflețind o lume și desenând socialmente o epocă*“ (Leon Kalustian, Cincinat Pavelescu). Asupra acestui aspect vom reveni.

Epigrama poate fi caracterizată în multiple feluri, pornind de la definițiile celor care au studiat manifestările acesteia, definiții în care este privită serios ca fiind o specie a genului liric, de obicei un catren, dar poate fi și un distih, sau uneori mai mare decât un catren, ajungând la 7–-8 versuri. Încadrarea epigramei, ca specie a genului liric poate fi percepută pe o plajă largă ca un moment spiritual încântător, generat de procedeele comicului, până la eticheta derizorie și umilitoare pe care George Călinescu a lipit-o pe modul în care era privită epigrama încă din perioada interbelică, coborând specia în subteranele literaturii, minimalizând-o și ridiculizând-o prin folosirea sintagmei care o definea ca fiind *un strănut literar*.

Conceptual, epigrama este împărțită în două momente/planuri, primul fiind o introducere în tema/subiectul ales (care, de regulă, conține trei versuri, dacă avem un catren) și al doilea (alcătuit dintr-un vers) în care se regăsește poanta. Prima parte a epigramei a mai fost numită și explicitul acesteia, iar a doua implicitul. Mecanismul care declanșează comicul, dar și un moment de reflecție asupra temei abordate de scriitor, se bazează pe tensiunea care se crează și care crește vers cu vers între explicit și implicit. Epigrama este cu atât mai reușită/explozivă, cu cât poanta din final este mai neașteptată, uneori aceasta venind chiar în contradicție cu tot ceea ce s-a scris până la ea. Acesta este, de fapt, unul dintre procedeele comicului, umorul, care se bazează pe încălcarea așteptărilor cititorului/consumatorului de umor.

Conform dicționarului, termenul epigramă provine din greacă, epi-deasupra, pe, iar gramma-inscripție. Așadar, în cultura universală, epigrama a apărut în Grecia antică și însemna o incripție lapidară pe monumentele funerare, statui, arme, pe obiecte, în general. Se pare că primele epigrame sunt scrise de poetul grec Arhiloh (680–640), unul dintre cei mai mari lirici greci, căruia i se atribuie folosirea pentru prima oară a versului iambic. Imediat după acesta, personalități din cultura universală, aparținând antichității grecești, au scris sporadic epigrame, printre ei numărându-se însuși Platon. Filozoful atenian figurează cu mai multe epigrame într-o culegere a lui Meleagros. Au mai scris epigrame tragicul Eschil, Anacreon, Alceu, Simodine, Sappho, Calimah, Teocrit. Epigramele lor nu aveau însă poantă finală și nu întâlnim în ele procedeele comicului, fiind poezii lirice, cu caracter de epitaf, aforism sau madrigal. „Madrigalul vine de la grecescul... pastoral;

→

pentru că, la început, acesta era un cântec pastoral, din care italienii au făcut *Madrigale* și francezul *madrigal*, cuvânt pe care Gilles Durrant de la Bergerie l-a francizat. Madrigalul este o cugetare fină, iubitoare sau galantă, dată în versuri libere, fără regularitate, nesarbedă și cu o conciziune epigramatică."[120]

„Epigrama, în înțelesul ei modern, cu ascuțiș satiric și adresă precisă a început să apară la greci mai evident, în sec. I î.e.n., în paralel cu apariția în limba latină, cultură în care era preponderent, o creație satirică."[121] De altfel, pe filieră grecească, mult mai târziu, vor circula la noi, în secolul al XVII-lea, numeroase epigrame: „Epigrama este cultivată la noi de către învățații greci ce se perindau pe la curțile domnești și care, imitând pe precursorii lor bizantini, îi proslăveau pe domnii ce-i ocroteau, le înființau școli, tipografii etc. În Moldova, Gabriel Vlasie din Corfu îi dedică o epigramă lui Vasile Lupu. Așa erau, de pildă, epigramele închinate lui Constantin Brâncoveanu de Sevastos Kimenites din Trapezunt, profesor de științe la Academia Domnească din București, sau cele ale lui Hrisant Notara."[121] Se observă, așadar, că rădăcinile epigramei sunt foarte îndepărtate. Remarcăm, de asemenea, că în acest moment al evoluției epigramei ea avea preponderent un rol encomiastic sau evocator, strofele, care nu aveau un număr fix de versuri, fiind închinate mai ales domnitorilor, împăraților, având așadar o semnificație departe de ceea ce ea va însemna atunci când va ajunge la forma și conținutul pe care le are astăzi.

Ca să putem înțelege mai bine evoluția speciei epigramei, care astăzi nu mai are nicio legătură cu ceea ce ea însemna în primele apariții în cultura noastră, mai oferim un exemplu de text intitulat epigramă, dar care este mai mult un portret al unei personalități importante din istoria noastră, Cloșca, care, în 1784, împreună cu camarazii săi, Horea și Crișan, a condus o răscoală împotriva constrângerilor feudale la care erau supuși țăranii iobagi din Transilvania.

Epigrama:

La chipulu rebelului Cloșca

„Fața-i e de tigru, gura de porc sălbatec, numele lui Cloșca, scuipat de gură mincinoasă, fiu de lipitoare. Mintea și-o împrumută din capul celui turbat, al lui Horea. Ochi-i se întorc în capu-i sângeros, iar dinții scrâșnesc asupra Ungurilor. Scoală-te Ungure și zdrobește acești dinți atât de ascuțiți și de turbați."[122] Dincolo de portretul arghezian sau de virulentă satiră eminesciană, singura legătură cu epigrama a acestui text este doar cea care ține de etimologia cuvântului.

Istoria epigramei se suprapune însă, în mare măsură, cu istoria culturii și civilizației umane, începând cu antichitatea latină și mai ales cu Marcus Valerius Martialis[123], un *pater epigrammae*, el fiind cel care va statua unul dintre cele mai importante principii pe baza căruia autorii de epigrame și-au scris și își vor scrie textele, principiu respectat de epigramiștii de valoare de pretutindeni și dintotdeauna: *Parcere personis dicere de vitiis (Să nu lovești în oameni ci să ataci defectele acestora)*.

[120] Convorbiri literare, anul IX (1 aprilie 1875–1 martie 1876), Iași, nr.4, iulie 1875

[121] Olteanu, Geo, Studii și eseuri despre epigramă, Editura Premier, Ploiești, 2001, p.4

[122] Ilarian, Papiu A., Tesauru de monumente istorice pentru Romania, tomul III, Tipografia Națională a lui Ștefan Rasidescu, București, 1864, p.367

[123] Poet latin (cunoscut în literatura noastră ca Marțial) (40 d. Hr.–104 d. Hr.), s-a născut la Bilbilis, în nordul Spaniei și se va stabili ulterior la Roma. Faimos pentru volumele de epigrame care sunt o cronică a societății din timpul Imperiului Roman, dar mai ales a Romei din vremea lui Domițian, Nerva și Traian. Marțial este considerat a fi creatorul epigramei moderne. A fost unul dintre răsfățații patricienilor și centurionilor romani, împăratul Domițian însuși făcându-l tribun și recompensându-l material.

HOMO EPIGRAMATICUS

Hai noroc şi… sănătate!!!

DE CE?
Un ardelean, la un festin,
Mi-a spus, chitit pe caterincă:
„De ce stă adevăru-n vin
Şi nu ar sta şi în palincă“?
Nicuşor Constantinescu

VINUL, LICOAREA DOMNULUI
Villon socoate că-i meschin
Acel ce toarnă apă-n vin,
Dar dacă torni sifon în el,
Te ia de guler Păstorel.
George Petrone

HAI NOROC ŞI SĂNĂTATE!
Uşor se trece cum se pare
– Şoferii nu-s deloc străini –
De la ciocnitul de pahare
La tamponarea de maşini.
Dan Căpruciu

ANUL NOU
Filozofii-au încercat să spună
(Poate chiar aşa e şi cu viaţa):
Anul nou, la fel ca ziua bună
Se cunoaşte chiar de dimineaţa!
Eugen Deutsch

TABACHERA
Un sipet mic, podoabă rară,
Ce-n taină zilele îţi fură
Şi-ţi vezi în fumul de ţigară,
Sicriul în miniatură!
Georgeta Paula Dimitriu

LA NEUROLOG
Când medicul îmi spune, galanton,
Că am un intelect fără pereche,
Deduc că am un singur neuron
Şi-acela – negreşit – e-ntr-o ureche !
Mihai Moleşag

SCRISOARE MEDICALĂ
Redactându-i epicriza
I-a prescris ceva nevoi,
După care i-a pus viza
Pentru lumea de apoi !
Gavril Neciu

VREMURI NOI...
Pantalonii mei in tur,
S-au făcut de-o vreme ciur.
Şi acum, când merg pe-afară,
Simt un vânt de primăvară!
Virgil Petcu

SPITALUL
Cu traiul atârnând de-un fir de aţă,
Slăbit de multe boli şi de nevoi,
Aicea poţi începe-o nouă viaţă:
Pe cea de-Apoi.
Ştefan-Cornel Rodean

IZVOARE ISTORICE
Când dacilor li s-a găsit pricină
Şi viile le-au scos din rădăcină,
Le-au adunat şi le-au făcut nuiele;
De-atunci datează vinul din surcele.
Florin Rotaru

LA NUNTA DE AUR
Veniţi, amicii mei golani,
Frâu liber azi să dăm beţiei,
C-aniversez 50 de ani
De la prohodul burlăciei!
Gheorghe Şchiop

CHEF CU CHEF
Au chefuit, ca în poveşti,
Cu bere şi cu „olteneşti“
Şi-au fost aşa de afumaţi...
Dar nu e vorba de cârnaţi!
Nichi Ursei

MAEȘTRII

Excelenţa Sa, dl. Ambasador şi Vicepreşedinte al UER,
dl. **Petre Gigea-Gorun** împlineşte 90 ani.
Să-i urăm mulți ani şi de-acum înainte şi multă inspiraţie!

VIAŢĂ CUMPĂTATĂ
El, abateri n-ar avea,
E cuminte şi sfios
Nu fumează şi nu bea,
Ca să moară sănătos.

PETIȚIONARUL ȘI PRIMĂRIA
A depus şi el o jalbă
Cu aspectele integre,
C-a avut o noapte albă
După multe zile negre.

EL ÎN NOAPTEA NUNȚII
Supărat că n-a fost fată
E, desigur, cusurgiu,
Fi'ndcă ea nu-i vinovată
C-a găsit-o el târziu.

UNUI CARIERIST
Mi-am pus tot felul de-ntrebări
Despre-ale lui apucături.
Nu se pricepe la lucrări
Dar este as la… lucrături.

LA CĂSĂTORIE, LEGEA OBLIGĂ SĂ FIE ȘI UN MARTOR
Cadrul legii-i, statutar,
Ca pe lângă ea şi el,
Martorul e necesar,
Ca la orişice duel.

Ne-a părăsit de curând **Ionel Iacob-Bencei**, din Timişoara. A fost sufletul cenaclului RIDENDO şi a slujit cu credinţă Epigrama, al cărei rob (şi al lui Dumnezeu, cum preciza mereu) a fost!

În memoria sa, UNIUNEA EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA şi Cenaclul RIDENDO Timişoara organizează Concursul Naţional „Ionel Iacob-Bencei". La concurs pot participa epigramişti de pretutindeni care se încumetă să dea o singură replică la fiecare dintre epigramele de mai jos, epigrame ce aparţin inegalabilului Ionel Iacob-Bencei:

INSCRIPȚIE PE LESPEDE
Fraţi, părinți și (stră)bunici,
Cei de dincolo de moarte,
IACOB se oprește-aici,
BENCEI merge mai departe...

SCRIITORI ÎN PUȘCĂRIE
„Treaba merge ca pe roate"...
A fi-n zeghe nu-i o dramă;
Mi-au redus o zi jumate
Că am scris o epigramă.

„NATURA NU MINTE NICIODATĂ"
Dictonu-i plin de-nvățăminte
Și cazul e să spunem: Basta!
Avem și noi în țara asta
Pe „cineva" ce nu ne minte... !

ÎN CELE DIN URMĂ...
Îndoieli nu mai încap
Că și prostului sadea
Mintea i-a venit la cap
Însă nu și-l mai găsea...!

Materialele (semnate cu numele şi prenumele fiecărui participant, nu cu motto) se vor trimite pe adresa de email: **anydragoianu@yahoo.com** până la data de **1 iulie 2020**. Juriul acestui concurs este format din: Mirela Iacob, Any Drăgoianu şi Alexandra Dogaru. Premianţii vor primi diplome şi antologia concursului. Rezultatele vor fi anunţate în data de 18.12.2020, când Maestrul Ionel Iacob-Bencei trebuia să împlinească 80 de ani.

Dumnezeu să-l odihnească în pace, iar noi să nu-l uităm niciodată!

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

Metafora și Epigrama
(Partea I)

Dr. Elis RÂPEANU

Argumentul pe care-l consideră forte cei care susțin, în mod tradițional și comod, părerea că epigrama e o **poezie**, este prezența versului și a metaforei în catrenul epigramatic. Există, însă, și alte specii literare versificate (chiar și piese de teatru), iar metafora are și alte roluri, în afara celui de a proiecta sensibilitatea/imaginația în sfera metaficiului. Și, în fond, apariția acestei figuri de stil nu ține de zona poeticului. Inițial, a servit la îmbogățirea limbajului uzual. Însuși, cuvântul **metaforă** (<gr. *metaphora*) înseamnă „transport", „strămutare".

Definiția e completată de **Henry Wald** (vol. „*Limbaj și valoare*", Ed. Enciclopedică Română, 1973, p.178): *meta* – după și *phoros* – purtător. „Metafora *transportă* un anumit înțeles nu numai de la abstract la concret, ci și, înainte de toate, de la concret la abstract". E un transfer de la semnificația obișnuită a unui cuvânt sau expresii la altă semnificație, în virtutea unei comparații subînțelese. Inițial, metafora a fost figura centrală a retoricii antice, rolul ei fiind realizarea unei exprimări mai îngrijite și atrăgătoare. **Cicero** (100–43 î.e.n.), în *Oratori* și *De oratore* este preocupat de acest aspect lingvistic, „de arta de a *convinge*, de a *impresiona* pe ascultător".

Retorica se dezvoltă și în epocile următoare, în Evul Mediu devenind mijloc de apreciere a oratoriei și a operelor literare. În prima jumătate a secolului XIX, **Pierre Fontanier** publică lucrarea „*Les figures du discours*", reeditată în 1968 și tradusă în română în 1977. Apoi, s-au publicat nenumărate lucrări, inclusiv articole în reviste precum „*LANGAGES*" (1979) unde, în eseul din numărul special consacrat metaforei, semnat de *J. Molino et autres*, se afirmă: „retorica este la modă, dar, mai ales, metafora".

De regulă, metafora e definită ca o schimbare de sens, având la bază o comparație prescurtată. Însă, din punct de vedere structural, metafora presupune existența a două unități distincte pe plan paradigmatic, în relație de opoziție care, pe baza unor asociații, se neutralizează. Astfel, când se spune că un om, care vorbește mult și fără rost, latră, opoziția dintre a lătra și a vorbi se neutralizează.

Recunoștință
Ca mulți cu caractere slabe,
Pe fostul șef l-a adorat,
L-a slugărit în patru labe
Și-acum se pune pe lătrat. (Elis R.)

De fapt, astfel de opoziții sunt numite de lingvistul **Eugen Coșeriu** (Membru de Onoare al Academiei Române, 1992) „solidarități lexicale".

Structura metaforică are la bază *redundanța* (surplus de informații, abundență, uneori inutilă, de cuvinte, expresii, imagini, în formularea unei idei), care duce la devierea semantică. Alegerea uneia dintre unități depinde de factorii de compatibilitate dintre unitățile enunțului, de restricția selectivă prin deviere semantică. În *epigramă* predomină tipul de conotație care exprimă intenția de comunicare a autorului/vorbitorului, înțeleasă, ca atare, de „destinatar". În ultima vreme, s-au făcut cercetări în cadrul semanticii, care au pus accentul pe dimensiunea pragmatică a limbajului, cu aplicații directe la teoria metaforei. Rolul ei în poezie se îndepărtează de dimensiunea pragmatică. Conotația specifică acestei specii literare e subliniată de însuși **Mihai Eminescu**, simbol al neamului românesc: „poezia nu are să descifreze, ci, din contra, are să încifreze o idee poetică în simbolele și hieroglifele imaginilor sensibile și această idee internă o simte cititorul când simte sufletul poetului". Făcând o paranteză, marele poet prevedea, parcă, maculatura de azi publicată sub denumirea de poezie: „imaginile să constituie lumea unei idei, căci ele altfel sunt culori amestecate fără înțeles, astfel *încât* o **mânjitură** (s.n.) ne-nțeleasă de culori nu poate fi un tablou, cum *o grămadă de bucăți de marmură nu*

→

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

e o statuă“ (*Strângerea literaturii noastre populare*, Mss. 2257, cca 1870, cf. **Gh. Ciompec**, „*Mihai Eminescu, Structurile operei*“, Ed. Eminescu, 1985, p.49). Poezia presupune o evadare din real într-o lume aparte, „care să-l răzbune de situația precară a existenței“. Or, epigramistul „se răzbună“ arătând cu degetul aspecte ale acestei „precare existențe“. Iată o epigramă în care metafora impresionează prin alunecarea ingenioasă de la profetic la formula specifică ceremonialului funebru creștin:

La medic mergi ca la oracol,
Ieșind de-acolo, poți să speri
Că nu mai ai nici un obstacol
Spre lumea fără de dureri. (G. Corbu)

Implicarea poetului e afectivă, îl domină această implicare, pe când a epigramistului e atitudinală, conferind o altă dimensiune a vieții. În epigramă, ingeniozitatea schimbării de „macaz“ constituie, de fapt, punctul de întâlnire a ideilor corelate. Arta epigramistului nu determină fantezie, iluzie, reverie, ci, în egală măsură, intensifică activitatea cerebrală și mobilizează spiritul, dezvoltând și asociind ideile care vizează realitatea, proces în care un rol important îl joacă și metafora. Chiar și în catrenele cu accentuată nuanță poetică, metafora conduce ideea către realitate, adăugând un plus de sensibilitate în receptarea mesajului:

Iarna

M-am întrebat de multe ori
Cum e posibil să se-ntâmple
Ca fulgii ei așa ușori
Să-mi cadă-atât de greu pe tâmple ?! (Ghiocel Constantinescu)

Uneori, sensul metaforei e amplificat de îmbinarea dintre limbajul poetic și cel familiar:

Unui bețiv

Vinu-i dă, cu picătura,
Vorba și tăcerea-n cupă:
Vinul îi deschide gura
Și țărâna i-o astupă. (Elis R.)

Vorbind despre poezie, ne referim la stilul poetic, la imagini, expresii care impresionează prin frumusețe, delicatețe. **Baudelaire** (1821–1867), autorul renumitelor „*Les fleurs du mal*“, care considera „*cet admirable, cel immortel instinct du beau qui nous fait considérer la terre et ses spectacles comme un aperçu, comme une correspondance du ciel*“ (acest admirabil, acest etern instinct al frumosului care ne face să considerăm pământul și tot ce se întâmplă pe el ca pe o aruncătură de ochi, drept corespondență cu cerul), scria: „*Victor Hugo a su exprimer par la poésie le misthère de la vie*“ (a știut să exprime, în poezie, misterul vieții), iar **Madame de Staël** (1766–1817) scria: „*la poésie doit réfléchir par les couleurs, les sons et les rythmes, toutes les beautés de l'Univers*“ (poezia trebuie să reflecte culorile, sunetele și ritmurile, toate frumusețile Universului). Or, epigrama reflectă tocmai acele aspecte „nefrumoase“ pentru a le combate. Frumusețile și laudele țin de madrigal, dar, uneori, și în el există înțepătură – e drept, amiabilă. Viziunea poetică a vieții, exprimată prin funcția poetică a limbajului, înalță în zona eterică, învăluie ideea, o plasează în emoție, în ideal. Există și verbul a poetiza – a înfrumuseța aparențele, a le transpune în zona metafizicii.

Metafora e activă în diverse domenii, pentru accentuarea comunicării, impresionând receptorul. De altfel, există diverse stiluri, din diverse contexte lingvistice: stil familiar, prețios, didactic, epistolar etc, dar și oratoric (considerat, după cum am văzut, primul stil care a folosit metafora), poetic, epic, liric, epigramatic, narativ, chiar științific etc. Și în toate stilurile chemarea ei e de a accentua ideea, de a întări intenția autorului, participarea la comunicare, determinând, astfel, caracterul dialogic. În limbajul uzual, există numeroase vocabule/expresii bazate pe metafore, pe transferul sensului de la concret la alt concret care are elemente comune cu primul.

La „Capșa“ unde vin toți seniorii,
Local cu două mari despărțituri,
Într-una se mănâncă prăjituri,
În alta se mănâncă scriitorii. (N. Crevedia)

(Continuare în pag. 25)

CARUSELUL CU EPIGRAME

Doamnele epigramiste

ŢARĂ DE VIS

Suntem răsfăţaţi de soartă
Şi de harnicii cârmaci;
Munţii nostri aur poartă,
Străzile – aurolaci.

Florina DINESCU

VORBE PARALELE

Este-o vorbă paralelă
Cu-altă vorbă, ca-ntr-o taină:
Soaţa fainã nu-i fidelă,
Cea fidelă nu e fainã.

Elis RÂPEANU

PRIETENI

Am prieteni mulţi, şi mari, şi mici,
Care nu iau lucrurile-n joacă:
Unii se prefac a-mi fi amici,
Alţii nici nu ştiu să se prefacă!

Vali SLAVU

UNEI SOŢII ADULTERE

În flagrant când soţu-a prins-o,
Mare domn a fost, se pare:
Nici c-un deget n-a atins-o,…
A călcat-o în picioare!

Elena MÂNDRU

LA UN DINEU

Tronau, cu grijă aşezate,
Mai multe feluri de bucate:
În centrul mesei, doi purcei,
Dar mult mai mulţi în jurul ei!

Constanţa APOSTOL

ASPIRAŢIE

Cânta, cu of, un craiovean
La subsuoară cu-n registru,
Că muica l-a făcut oltean;
„Mai bine mă făcea ministru“.

Elena LEACH

UN SOŢ INFIDEL

Jura că n-a făcut nimica,
Dar nu îl cred şi nu mai tac:
Când iar l-am prins cu mâţa-n sac,
Pe loc i-am arătat pisica!

Carmen ŞTEFĂNESCU

REACŢII ADVERSE

Eu am ucis speranţe,-i dovedit
Şi am iubit, credeţi-mă,-ntr-un hal
Că, de-am să merg acum la spovedit,
Îl bag pe popa, sigur, în spital!

Any DRĂGOIANU

LIMBI STRĂINE

Îmi place foarte mult engleza,
Vorbesc puţin, şi-ador franceza,
Ba chiar şi rusa sună bine,
Dar nu-s ca limba… cu măsline!

Stela ŞERBU

AUTOPORTRET

Am un metru şaptezeci,
Kilograme – cam şaizeci,
Părul auriu deschis...
Ce epigramistă mi-ss!

Ica UNGUREANU

SCHIMBARE LA GUVERN

Când guverne fac rocadă,
Primul lucru ce-i posibil.
E ca noul şef să-l vadă
Pe… portar, incompatibil.

Genţiana GROZA

TROC DE CRIZĂ

Azi cum nu am bani deloc,
Mâine am să schimb la troc
Un tablou de Tizian
Pentru varză la borcan.

Floare RARĂU

CUTUMĂ

Istoria ne-a demonstrat
Că,-n mii de ani, românii,
Unicitatea şi-au păstrat,
Schimbându-şi doar… stăpânii.

Cornelia COCIŞ-INOVAN

UNOR FII DE INTERLOPI

La examene-au căzut,
Nu ştiau, făceau figuri,
Cum în studiu n-au crezut,
Azi, ajuns-au... căzături.

Mărioara POP-MICLĂUŞ

CARUSELUL CU EPIGRAME

Doamnele epigramiste

PROVERBUL NOROCULUI

Ai furat și altu-i prins,
Duci norocul, ca un scai
Și rămâi și tu surprins:
„Prost să fii, noroc să ai!“

Viorica GĂINARIU TAZLĂU

LA IZGONIREA LUI ADAM DIN RAI

De când l-a izgonit din cer Preasfântul,
Un trai frumos cum nici n-ar fi visat
Ar fi avut Adam, de-ar fi lăsat,
Atunci, în Rai, și soața, și cuvântul.

Cătălina ORȘIVSCHI

LA INTÂLNIREA DE PROMOȚIE

Fostul meu elev m-a privit uimit,
Dup-atâția ani, când ne-am re'ntâlnit.
El nu s-a mirat c-am îmbătrânit,
Ci doar pentru că încă n-am murit.

Cornelia-Livia BEJAN

DUȘMANCELE

În căsuța ei pustie
Plânge mintea cu obidă
Că prolifica prostie
Naște iar și-i iar gravidă...

Maria CHIRTOACĂ

VIAȚA LA BLOC

E viaţa în sine
E-o straşnică scenă;
Dar sunt şi vecine
Ce-o schimbă-n arenă.

Georgeta Paula DIMITRIU

RATARE

La ivirea dimineții,
Începui cu ghinion:
Am ratat bărbatul vieții...
Când am tras în poligon!

Florentina Loredana DALIAN

ÎN PLOP, LA PLOP...ENI

Când mă gândesc mai bine, dragă,
La premiul ce m-a dus în top,
N-aș zice că sunt chiar în plop,
Ci, mai degrabă, într-o... doagă.

Alexandra Dogaru-ALDO

CONȘTIINȚA NE DICTEAZĂ!

Ca să ocupi poziții valoroase,
Să n-ai regrete, demonstrează-avid,
Că tu ai cunoștințe prețioase,
Ce fac trimiteri, logic, la partid.

Mirela GRIGORE

DESPRE DRAGOSTEA PLATONICĂ

Deşi o simţi ca-n paradis,
Platonică – e-o vorbă-n vânt,
E ca şi cum, mănânci în vis
Şi când te scoli, eşti tot flămând!

Liliana STOICA

IAR ALEGERI

Sunt promisiuni, un car,
Noi votăm, dar în zadar;
Pentru-aleşi, o viaţă bună,
Pentru-alegători,... minciună.

Smaranda IUGA

COSMOGONIE

S-a prăbuşit economia:
E-n aer toată România,
Iar, la guvern, aduşi de vânt,
Sunt toţi o apă şi-un pământ!

Calotă RODICA

EPIGRAMA – DEFINIȚIE

Epigrama-i un pretext
De a spune clar, concis,
Tot ce alții, în context,
Nu prea spun în mod deschis.

Georgeta VĂTAVU

MUZA ARTISTULUI

A avut odinioară
Sâni de măr şi corp de pară;
Fructele le-a mai păstrat
Numai că... s-au inversat.

Monica CONDAN

ÎNDRĂGOSTITĂ DE EGIPT

Iubite, de departe-ţi scriu,
Sunt baby-sitter în pustiu!
La o cămilă cu cocoaşă,
Ce aparţine unui paşă!

Georgeta TRETELNIȚCHI

HOMO EPIGRAMATICUS

MÂNIA DE A FI ROMÂN

E TOT CE VREAU!
Nu țip, nu sudui, nu fac gât,
Nu-s cârcotaș, nu-s nici clonțos,
Ca umorist nu cer decât
Să fiu luat în serios.
George Petrone

LANSARE LA APĂ
(cu spargerea şampaniei)
Se-ncheie încă o etapă
Şi steaguri fâlfâie-n catarge;
Lansăm un nou vapor la apă…
Păcat de sticla ce se sparge.
Gheorghe Băisan

JOCURI POLITICE
În stat miroase a trădare,
Dar, chiar flămânzi şi chinuiți,
Suntem aproape fericiți,
Când ne trădează vr'un om mare!...
Gheorghe Bâlici

UNUI AMIC
Te ofereai de bunăvoie,
Mi te-arătai mereu amic
Şi mă-ntrebai de ce-am nevoie,
Ştiind că n-o să-ți cer nimic!
Iulian Bostan

SENTINȚĂ
Un șofer distrat și neatent
A produs la drum un accident
Și-un comentator a explicat
Că Guvernul e cel vinovat.
Nicolae Căruceru

ÎMPĂRȚEALĂ ELECTORALĂ
Campania înseamnă să fii gata
Să mergi la miting și să fii rapid,
Să iei ulei și zahăr cu găleata
Primită ieri de la un alt partid.
Dan Norea

SPERANȚA ROMÂNILOR
Știindu-se descurcăreți,
O-ncurajare-i oportună:
Având „românii șapte vieți",
Din toate-or face una bună.
Vasile Larco

CÂND PROSTUL ESTE ȘEF
Cum prostului nu am ce-i face,
Să-l contrazic, eu mă abțin,
Dar mă revolt, că îmi displace,
Că-s mulți deștepți ce îl susțin.
Ion Micuț

DEȘTEPȚII LUMII
Că-i plină lumea recunoști?
Dar asta doar în aparență,
Fiindcă sunt atâția proști
Ce-i pun mereu în evidență.
Gavril Moisa

RELAȚII DE VECINĂTATE
Vecinul meu e-un tip nociv:
Când ne certam privind răzorul,
Să-l fi văzut ce agresiv
A smuls din mâna mea toporul!
Florin Rotaru

NĂRAVUL DIN FIRE
De gândit gândește bine,
Instruit şi perspicace,
Da-i român şi nu se-abține…
Una zice, alta face!
Mihai Sălcuțan

ÎN JUSTIȚIE
În justiția română
E dreptate, cum se știe,
Judecata se amână,
Până fapta se prescrie.
Vasile Țincaș

ALTRUISM ROMÂNESC
De-mi moare iedul doar suspin
Şi nu doresc, aşa mi-i felul,
Să moară capra la vecin...
Mai bine vaca şi vițelul!
Nichi Ursei

LECȚIA DE EPIGRAMĂ

(Urmare din pag. 21)

În paginile scrise despre metaforă, savantul **Henri Wald**, în volumul „*Limbaj și valoare*“ (Ed. Enciclopedică Română, 1973, pp.177) subliniază rolul acestui „micromit“ în procesul limbajului, care este nu numai un instrument de *comunicare* a gândurilor, ci și de formare a lor: „**metafora nu are numai o funcție expresivă, ci și una cognitivă**“. (s.n.) „Metafora este tocmai vehiculul care asigură circuitul dintre sensibilitate și rațiune“, asigurând această comunitate în care predomină unul dintre cele două aspecte. În realizarea epigramei predomină gândirea, având un rol important în procesul de formare a gândurilor (s.n.), proces în care rațiunea migrează de la o idee la alta, de la un cuvânt la altul, pentru realizarea formei și „pritocirea“ poantei.

Uneori, într-o grădină,
Dintre pomi, pe vreme rea,
Cad acei cu rădăcină
Și rămân cei cu proptea. (Șt. Tropcea)

Metafora joacă un rol deosebit în emanciparea unei limbi: „înțelesurile nu se pot *dezvolta* decât în și prin metaforă“. Se înțelege, deci, că, inițial, metafora a avut un rol cognitiv și numai după aceea unul expresiv. „Urcând de la individual la general, metafora duce la constituirea unei noțiuni, iar coborând de la general la individual, metafora duce la sporirea expresivității. În primul caz, metafora e constitutivă sau cognitivă, în timp ce, în al doilea caz, ea e expresivă sau plasticizantă. Metafora *cognitivă* reflectă, în primul rând, cunoașterea *obiectului* de către subiect, iar cea *expresivă* exprimă, îndeosebi, imaginația și atitudinea *subiectului* față de obiect. În ambele cazuri, metafora asigură comunicarea dintre sensibilitate și rațiune: în **limbajul științific** (s.n.) metafora raționalizează sensibilul, iar în cel artistic, sensibilizează rationalul. Metafora *cognitivă* moare la nașterea conceptului; metafora expresivă presupune existența conceptului. Firește, de la un anumit stadiu de dezvoltare a societății, a culturii, aceeași metaforă poate îndeplini și funcția cognitivă, și pe cea expresivă, poate fi și euristică, emoțională“. Se demonstrează, deci, că metafora *nu ține exclusiv de poetic*, ci și de *cognitiv*, atât în limbajul uzual, cât și în cel literar sau științific.

(Continuare în numărul următor)

(Urmare din pag. 7)

HAI LA VOT!

N-aş vrea deloc să absentez,
Deşi n-ar fi întâia oară:
La urne-aş merge să votez
De s-ar urni ceva în ţară.

ANANIE GAGNIUC – 65 ANI

LA LANSAREA DE CARTE A UNUI MEDIC

În sală, bine de priviţi,
Participanţi sunt mulţi prezenţi,
O bună parte sunt plătiţi,
Cealaltă parte – pacienţi.

ISPAS FEȚEANU – 60 ANI

PATRIOTISM LOCAL

Constanţa e oraşul minunat
În care poţi trăi ca în poveşti.
Dar, ca s-ajungi în el, neapărat
Plăteşti la bariera din Feteşti.

CONSTANTIN GORNEA -60 ANI

REFLEXIE

Complicat e să trăieşti...
Toată ziua chinuieşti!
Viaţa asta-i tare grea...
Dar ce-am face fără ea?

CORNELIA-LIVIA BEJAN – DE LA IAȘI

DIN JURNALUL UNUI EPIGRAMIST

Prieteni dragi, vă spun cinstit
De ce din ţară-am emigrat:
N-aveam o sursă de venit
Şi-am prins o sursă de... plecat.

SORIN OLARIU – 55 ANI

CONFESIUNE ÎN SALA DE AȘTEPTARE

Pe la medici eu ajung
Cam din zece-n zece ani,
Că atât îmi ia să strâng,
Pentru cât m-aşteaptă, bani.

ELIA DAVID –ULTIMA PE LISTĂ

CONCURS

TOP EPIGRAMA

Tema: *„Cunoştinţe şi... Conştiinţe“*

În numărul trecut, participarea ieşenilor de la GLUPI (Gruparea Liberă Umoristică PĂSTOREL Iaşi) a fost arondată celeilalte aripi, ALPI (Asociaţia Liberă PĂSTOREL Iaşi). Pentru corecta informare facem această menţiune şi ne cerem scuze celor afectaţi.

Acestea fiind zise, să începem noua ediţie, din 2020, cu aceeaşi strategie, de prezentare a eforturilor colective, cu rugămintea de a nu mai fi obsedaţi de clasament, deoarece valoarea unui club nu rezidă de aici, ci din capacitatea de a creşte noi valori, să scoată la iveală noi nume de epigramişti. Şi dacă, „bobocii“ mai trag în jos câteodată clubul în nenorocitul nostru de clasament, nu-i renegaţi, ci puneţi-i la studiu şi la treabă! Ei sunt viitorul. Exemplul cel mai concludent vine de la Timişoara, unde dispariţia maestrului Bencei a lăsat un vid care se vede şi în TOP E, unde RIDENDO a forfaitat şi a pierdut puncte preţioase în clasamentul final.

În forţă încep CUC-ii şi capricioşii olteni de Craiova, dar şi vecinii de la Vâlcea dar, am putea evidenţia aici şi forcingul gălăţean. Aceştia au punctat în detrimentul celor de la GLUPI Iaşi şi SATIRCON, dar mai ales a flotilei braşovene, care stă numai în doi puncheri de bază. Nici ei, dar nici ceilalţi urmăritori nu au avut epigrame proaste, dar au pierdut pe mici „scăpări“ de prozodie. Dezamăgitoare prestaţia băimărenilor, fără nerv şi adecvare la temă, ca şi muscelenii, salvaţi „la mustaţă“ de lingura de lemn, de o epigramă mai răsărită.

Clasament Top E – Epigrama 91		Note
1	AEM Chişinău	7.48
2	CUC Constanța	7.43
3	CEO Craiova	7.39
4	CUV Rm. Vâlcea	7.39
5	VERVA Galați	7.22
6	CUS N. Olahus, Sibiu	7.20
7	GLUPI Iași	7.18
8	SATIRICON Cluj-Napoca	7.17
9	CUB Brașov	7,14
10	Club HD	7,12
11	NIGRIM Buzău	7,11
12	AL SIHLEANU Rm. Sărat	7,10
13	II QUINTUS Ploiești	7,00
14	HOHOTE Tg. Jiu	6.93
15	CUM Câmpulung Muscel	6.12
16	SPINUL Baia Mare	5,64

PARVENIȚILOR

Aveți de miliarde parte,
Dar vede-ndată lumea cultă
Că știți, mai toți, atâta carte
Cât să vă pară vouă multă...

GHEORGHE BÂLICI

NOII NOMENCLATURIȘTI ȘI CONȘTIINȚA NAȚIONALĂ

Din cunoștințe nici un pic
S-adune nu și-au dat silință
Și, neavând în cap nimic,
Cum pot avea și conștiință?!...

MIHAI CIMPOI

REȚETA IDEALĂ

Mi-a dat o veche cunoștință
Metoda de-a agonisi:
Să fii lipsit de conștiință
Și-atunci nimic nu-ți va lipsi!

ION DIVIZA

„PATRIOTISM“

O bună cunoștință, într-o seară,
Mi-a spus, așa, ca între camarazi:
Să ai o conștiință pentru țară,
Inconștiență clară este azi!

LIVIU CEAVA-CELI

ARIVISM

La conștiința lui precară,
De-un post înalt, bănos, sedus,
La cunoștințe-i înafară,
Dar are cunoștințe sus.

GHEORGHE ȘCHIOP

ARIVIȘTII

Spre posturi cheie, azi, să salte,
Ei studii au – nimic de spus
Şi conştiinţe chiar înalte...
Dar „cunoştinţe“ mult mai sus.

NAE BUNDURI

ABSOLVENȚII DE LICEU

Din conștiință – un liceu
Au absolvit, ca fiecare
Și cunoștințe au la greu...
Făcute-n iulie la mare.

PAUL CURIMAN

CONCURS

CONSTATARE
Că-n politică-s cerințe,
Este clar, în consecință,
Avansezi prin cunoștințe
Și decazi prin... conștiință!
JANET NICĂ

O CHESTIE DE VOCABULAR
Patroni, bancheri, un mare demnitar,
Colegii de partid, vreo cunoștință,
Pe toți, îi descusui, dar n-au habar
Ce mama naibii-nseamnă... conștiință!
P.I.F. VASILESCU

D'ALE JUSTIȚIEI
După gratia de fier,
Vechea noastră cunoștință
Are-un furt în cazier,
Restul sunt pe conștiință.
MARIUS COGE

PRIETENI DE PAHAR
Sub această masă zace
Fără cunoștință,
Un amic de boloboace,...
L-am pe conștiință!
CONSTANTIN MOISE

CONȘTIINȚĂ
Recent a demonstrat știința
Că-n parlamentul românesc
Intactă este conștiința
(Aleșii nici n-o folosesc...)
IONUȚ-DANIEL ȚUCĂ

DE SFÂNTUL ION
Nimic în dar și,-n consecință,
Am fost cam trist, dar, deodată,
M-a vizitat o cunoștință...
Cu conștiința încărcată.
ION RUSE

STUDENTĂ CONȘTIINCIOASĂ
E-apreciată și-are referințe
Că-i competentă și ar fi pe cale
S-acumuleze multe cunoștințe...
Doar despre tipi cu pensii speciale!
LIVIU KAITER

D'ALE MAGISTRAȚILOR
Să dea magistrații sentințe
Din cartea cu legi, învățată,
Degeaba au strâns cunoștințe
Când au conștiința pătată...
NICHI URSEI

UNUI ȘEF CU SCHEMA OCUPATĂ DE RUDE
După fapte şi dorinţe
Creionez a ta fiinţă:
Ai destule cunoştinţe,
Prea puţină conştiinţă.
MIHAI SĂLCUȚAN

REALITATE ROMÂNEASCĂ
Când conștiințele-s în ceață
Iar tu plutești în neputință,
E greu să reușești în viață
De n-ai mai „sus" o cunoștință.
NELU BARBU

DESCURCĂREȚUL
Dintotdeauna a avut tendințe
Să dobândească multe cunoștințe,
Știind că-n viață îi vor fi utile
Sub fomă de... relații și de pile.
DARIA DUMESCU

APA, SUB MICROSCOP
Sunt analize ce ne-arată
Că apa,-n unele privințe,
La noi e-atât de poluată
De parcă spală... conștiințe!
IOAN FRENȚESCU

MEDIC DEBUTANT
Să tratezi orice ființă
Este una din dorințe,
Însă geab-ai conștiință
Dacă n-ai și „cunoștințe"!
FLORINA DINESCU

COMPENSARE
Azi, ne lipsesc acele conștiințe,
Ce pot să ne servească drept modele,
În schimb, avem cu toții cunoștințe
Și așteptăm... să ne „servească" ele!
VIOREL DODAN

SECRETUL SUCCESULUI ÎN CARIERĂ
Anumite „conștiințe"
Pe a vieții scară urcă
Apelând la cunoștințe...
Cu o gâscă, cu o curcă.
PETRU-IOAN GÂRDA

(Continuare în pag. 31)

CONTRIBUȚII

SLOGANURILE ŞI SIMBOLURILE „*OPŞNOISTE*“

La sfârşitul anului trecut am aniversat trei decenii de la un eveniment pe care iniţiatorii l-au definit ca „revoluţie“, dar pe care cei care l-au trăit pe pielea lor l-au botezat „loviluţie“, „busculadă“, sau – contribuţie personală – „paranghelie cu pocnitori“. (Ne)glorioasa aniversare mi-a prilejuit următorul catren festiv:

DECEMBRIE 2019
Aniversăm azi trei decenii
De când sunt aburiţi mirenii,
Fiind mirenii fericiţi
Să fie-ntr-una aburiţi.

Mai departe, răscolind prin arhivele personale, am găsit circa cincizeci de epigrame cu această temă. Dintre acestea, m-am decis să culeg aici câteva exemple axate pe un element definitoriu, şi anume, sloganurile „*opşnoiste*“. Dacă ne aplecăm în mod aprofundat asupra istoriei, observăm că orice revoluţie care îşi merită numele are nevoie de sloganuri şi simboluri care să mobilizeze, să incite masele, recte prostimea. În absenţa unor asemenea instrumente, şansele de reuşită sunt minime, dacă nu chiar inexistente. Istoriografia noastră recentă a fost presărată cu astfel de sloganuri mobilizatoare. Să ne amintim numai de: „*RPR-URSS, sunt în veci prietene“, „Ana Pauker şi cu Dej / Bagă spaima în burgheji“, „Agresor american / Ieşi afară din Vietnam“, „Ceauşescu reales la al enşpelea congres“ sau: „Ceauşescu, PCR / Ne-au băgat la ra-ţi-e*“…

Ca urmare, respectând cutuma istorică, loviluţia din decembrie *opşnouă* a apelat din plin la asemenea lozinci sau elemente de iconografie propagandistică. Am încercat deci să ilustrez fenomenul prin epigrame definitorii.

Prima dintre aceste piese este inspirată de un slogan criminal care a generat un număr dramatic de victime; şi care, cel mai probabil, a fost conceput cu acest scop:

SFORĂRII DE CRĂCIUN
„Se trage-n televiziune!″
Un crainic pe ecrane zbiară,
Şi o întreagă naţiune
E trasă – înc'odat' – pe sfoară.

Nimic rău nu ni se poate întâmpla când:

ARMATA E CU NOI
Cu uruit de tancuri în şuvoi,
Percepem că „armata e cu noi“;
Iar asta ne asigură, măi frate,
Că astăzi suntem în… securitate.

Pentru legitimizare, mişcarea are, de asemenea, nevoie de paralele istorice cu evenimente similare, ceea ce încerc a ilustra aici:

MAREA REVOLUŢIE
DIN OCTOMBRIE
ŞI MITITICA DE CRĂCIUN
Concurând cu bolşevicii
În elanul proletar,
Îl dădură-n gât miticii
Pe Cizmar – că n-aveau Ţar.

Şi o alta de genul „De ce m-aţi dus de lângă voi?″:

PRAF ÎN OCHI
„Azi în Timişoara,
Mâine-n toată ţara“
Care – drăgălaşa –
A-nghiţit gogoaşa.

Şi aici, unde explic originalitatea actului nostru în raport cu ce făcură verişorii cehi:

REVOLUŢIE
DE CATIFEA? AŞ!
Catifeaua cam lipsea,
Şi atunci românu' brav,
Ciopârţind la o manta,
A-ncropit-o din postav.

CONTRIBUȚII

Nu putem elimina din ecuaţie nici punctul de vedere al „uzurpaţilor“:

SCRISOAREA A TREIA BIS – CEAŞCĂ
La Târgovişte văzut-ai ce de generali s-au strâns...?!
Cum le dase mandea gradu‘, mai că mă luă cu plâns;
Da‘ apoi, cu simţ politic, am acţionat rapid,
Ş-am făcut, cu Coana Leana, doar noi doi, partid la zid.

Vorbind de legitimizare, similar cu cazul „ilegaliştilor“ de odinioară, s-a identificat, în mod justificat, necesitatea „certificării“ eroismului presupuşilor participanţi, certificare care, în mod precis, i-ar fi umplut de invidie pe un Decebal, Tepeş, Mihai Viteazu sau Ioan Vodă:

EROII REVOLUŢIEI
Această epigramă o dedic
Lui Mişu Cioc, o marfă de amic;
Căci de la el primit-am drept cadou
Ţidula, parafată, de erou.

DIPLOMA DE REVOLUŢIONAR
Certificatul ăsta rar –
De-l ţine tata înrămat –
Am vrut să-l cer, şi-am renunţat…;
Aud că-l fac ereditar.

Şi pentru că am ajuns la „eroii revoluţiei“, hai să-i şi identificăm individual:

APARUL ŞI CIZMARUL
A adoptat pripit metoda dură
Când a decis pe Ceaşcă să-l îngroape...;
Putea să-i dea, şi lui, o sinecură
La Editură sau, măcar, la Ape...

„VICTORAŞ, AI GRIJĂ DE COPII…“
Generalul cel ghipsat
Şi cu stele galonat,
Pentru treizeci de arginţi
S-a-ngrijit şi de părinţi.

Trecând acum la simboluri, ajungem în mod necesar la popularul steag cu gaură:

BRAZII, SCHELA DE ŢIŢEI…,
I-AM TĂIAT, FIIND NOI LEI
Pe-al Mioriţei tricolor meleag,
Făcurăm ditai gaura în steag,
Căci ne-am gândit să fie steagu-n ton,
Cu turu’ destrămat din pantalon.

Este aici momentul să subliniem şi inevitabilitatea istorică:

ISTORIA SE REPETĂ
N-a avut noroc la Ialta,
Da’ românu’ optimist –
Drept, oleacă fatalist –
A sperat (degeaba)-n Malta.

Şi, ca să închei această luare de poziţie, o opinie personală, desigur supusă dezbaterii, este că sloganul definitoriu al evenimentului respectiv ar fi trebuit să fie: „*Jos tiranii, / Sus şnapanii!*“

Sorin FINCHELSTEIN, Canada

PILA

(Urmare din pag. 12)

La noi pila-i un favor,
Dat de un mijlocitor,
Unuia făr’ de valoare
Pentru-o funcție mai mare!

Gabi Cristinel Rosianu

DE PRISOS

C-o faci din omenească milă,
Chiar dacă ştii că-i imoral,
E inutil să-i pui o pilă
Neşlefuitului total.

Gheorghe Șchiop

LA ADMITERE

E candidatul demn de milă,
Fiindcă, la examinare,
El dispunea de-o simplă „pilă“
Iar ceilalți, toți, de „polizoare“!

Vasile Vajoga

METAMORFOZA

Văzând cât este de utilă
Şi-apreciată în popor,
Au transformat sărmana pilă
Într-un teribil polizor.

Ioan Lazăr

A trebuit să „polizăm“ lista deoarece nu ne ajungea revista. De aceea, cu părere de rău, odată cu şpanul, am dat deoparte epigrame bune, ale următorilor: *Ioan Prodan, Gheorghe Gh. Popescu, Janet Nică, Cornelia-Livia Bejan, Ionel Iacob-Bencei, Iulian Bostan, Nistor I. Bud, Nae Bunduri, Calotă Rodica, Nicolae Căruceru, Maria Chirtoacă, Georgeta-Paula Dimitriu, Grig M. Dobreanu, Alexandra Dogaru-ALDO, Nicolae Dragoş, Ştefan Al.-Saşa, Ion Micuţ, Gavril Moisa, Mihai Haivas, Laurian Ionică, Vasile Larco, Safta Leaută, Elena Mândru.*

EVENIMENT

Duşi cu sorcova la Urziceni

Duplex Slobozia – Israel

Festivalul Național de Umor și Concursul Internațional de Caricatură, Concursul Național de Epigramă, Urziceni, 6–8 decembrie 2019

La Urziceni are loc, din 1996 încoace, o manifestare care, prin calitatea invitaților săi și a artei prezentate acolo, a depășit demult granițele județului și chiar ale țării. Să nu ziceți că spun vorbă mare, cele afirmate se pot verifica în presa vremii și în Cartea de Onoare a Casei Municipale de Cultură Urziceni, locul care găzduiește această acțiune de marcă, fiind cunoscută generic și sub titlul „Revelionul caricaturiștilor“ (inițial concursul a cuprins numai caricatură, primul președinte de juriu fiind Horațiu Mălăele).

Seara de vineri 6 decembrie a fost alocată lansărilor de carte umoristică, prezentării invitatului special și recitalului umoristic al celor prezenți. Din Canada am avut legătura cu Sorin Finchelstein, care a adresat câteva cuvinte celor prezenți și a citit epigrame; Ionuț-Daniel Țucă a dat citire unei prezentări a creației acestuia, făcută de domnii George Corbu și Mihai Batog-Bujeniță. Apoi, Nicolae Petrache l-a prezentat pe invitatul de onoare al acestei ediții, caricaturistul și epigramistul Andy Ceaușu, născut și format în România, dar plecat de câteva zeci de ani în Israel unde, ca inginer electrotehnist, proiectează linii de (foarte) înaltă tensiune. Desigur, pe tot parcursul evenimentului, participanții s-au bucurat de expoziția de caricatură, semnată de el, precum și de cele mai bune caricaturi selectate dintre cele trimise de ceilalți concurenți la concurs. A urmat recitalul celor prezenți.

Cărțile lansate au fost: „***Tăvălugul fericirii***“ de Gheorghe Bâlici, Chișinău, prezentare Ananie Gagniuc și Vasile Larco; „***Tușe rondelistice***“ de Ionuț-Daniel Țucă, prezentare Ananie Gagniuc; „***De râsul CUC-ilor***“, autori Ananie Gagniuc și Florentina Loredana Dalian, nicio prezentare, am povestit eu cum l-am convins pe Noni să scriem o carte; „***Nada râsului***“ (nu noada), de Vasile Larco, prezentare Gheorghe Bâlici („*Să ne lăudăm între noi!*“, zice acesta) și „***Cinci campanii***“ – Trașcă Pușkin din Urziceni (ultimul comandor al aeroportului Alexeni).

Un moment emoționant s-a petrecut atunci când Laurențiu Ghiță ne-a amintit de marele său prieten, epigramistul George Zarafu, trecut de o lună la cele sfinte, și ne-a pomenit de dorința acestuia de a-i fi donate cărțile la care a tot scris, chiar și bolnav, în azilul în care și-a petrecut ultimii ani din viață. Cărțile au fost donate Casei de Cultură.

Cele mai gustate momente au fost oferite de invitații speciali: cantautorul Octavian Mândruță, actorul Jean Paler şi grupul de umor „VOUĂ“. În public m-am bucurat să-i regăsesc, ca de obicei, pe obișnuiții evenimentelor culturale, poetul Ion Văduva, profesorii-scriitori Titi Damian și Grigore Spermezan, profesorii Ion Ene, Nicolae Puiu Iliescu.

Concluzia concluziilor ar fi că noi, cei implicați direct, ne-am bucurat foarte, a fost un minunat prilej de a ne revedea și de a ne pune la curent cu ultimele noutăți legate de ce a mai făcut fiecare, ce a mai scris fiecare, de a ne simți iarăși mângâiați de sentimentul apartenenței la marea și frumoasa familie a umoriștilor (și care este una specială în lumea scriitoricească și artistică în general). Pentru acest lucru și pentru multe altele, îi mulțumim dragului nostru Nicu Petrache, precum și tuturor celor care au făcut posibilă cumva această frumoasă nebunie! Și, pentru a încheia într-o notă umoristică, prezentăm o scurtă selecție a epigramelor premiate:

***Gheorghe BÂLICI* – Premiul I**

COPIILOR MEI

Cu ce a fost și am avut
V-am ridicat și v-am crescut,
Dar foarte greu v-am educat,
Că tare mi-ați mai semănat…

LA TRECEREA DINTRE ANI

De Anul Nou, cu gând curat,
Am râs şi iar ne-am bucurat:
Acei de sus c-au huzurit,
Iar noi, c-am supravieţuit!

***Florin ROTARU* – PREMIUL II**

PREVIZIUNI

Crăciunul care va veni
Se întrevede c-un sindrom:
Nici brad nu vom împodobi
Că și-așa suntem noi în pom.

EFECTE SECUNDARE

Când la televizor, a mea vecină
Telenovela zilnic urmărea,
I se făcea şi pielea de găină...
(De creier, ce-aş putea adăuga)?

EVENIMENT

MOŞ CRĂCIUN

Constat cu multă-ngrijorare
Că, pe al nostru plai străbun,
Nici iarnă nu mai e în stare
Să ne aducă Moş Crăciun!

(*Ionuț-Daniel ȚUCĂ* – PREMIUL III)

TRADIȚIE DE SĂRBĂTORI

De sărbători, ca la creştini,
Aşa cum cere eticheta,
Eu merg cu plugul la vecini,
Şi nu, ca alţii, cu tancheta!

(*Ion RUSE* – Menţiune)

SEMNE BUNE ANUL ARE?

Şi iarăşi fulgi încep să cearnă,
Cu beciul plin, aştept Ignatul...
Vin Sărbătorile de iarnă –
Oftează, îngrozit, ficatul!

(*Ion DIVIZA* – Menţiune)

DUPĂ REVELION

Cum soaţa-i obosită rău,
C-a pregătit tot zaiafetul,
O mai ajută soţul său,
Şi mătură cu ea parchetul.

(*Stelică ROMANIUC* – Menţiune)

A consemnat Florentina Loredana DALIAN

VISUL UNEI NOPŢI DE IARNĂ

Calendaristic vorbind e decembrie. O toamnă întârziată din motive de aglomeraţie în trafic se preface a fi un început de iarnă. Oricum gradele din pahar depăşeau cu mult pe cele de afară. Sala Casei de Cultură Urziceni era tapetată până în tavan cu sute de caricaturi sosite din toate colţurile lumii. Într-un colţ stătea împodobit un pom, care saluta orice om care trecea pragul. Suntem doar în prag de An Nou. În alt colţ, o tarabă cu cărţi calde şi proaspete de umor îşi aştepta clienţii.

Nicu, prezentator versat, a luat hăţurile şi microfonul în mână, pentru a ne face cunoştinţă cu premianţii Festivalului Concurs Internaţional de Caricatură, care şi-a găsit de 23 de anişori un cămin cald şi cele mai primitoare gazde, aici la Urziceni. Atmosfera de voie bună a cucerit sala, pe căi paşnice. La fel, ca şi umorul, care la Urziceni, este la el acasă.

Se făcuse aproape de ora 3 şi gradele de afară au hotărât să ia liftul şi să coboare sub zero. Străzile pustii erau luminate feeric de către ghirlandele de sărbătoare. Am ajuns la hotel, purtând în suflet o mulţumire sufletească de excepţie. Am adormit cu zâmbetul pe buze. Visul n-a întârziat să apară. Era visul unei nopţi de iarnă. Sper să mai revină şi la anul...

Cu Shalom de la Andy CEAUŞU

CUNOŞTINŢELE POLITICIENILOR

La unii portofelul ţine
Un loc de frunte-n linguşire,
Iar conştiinţa, ştim noi bine,
Lipseşte cu desăvârşire!

GABI ROŞIANU

REZULTAT FIRESC

Prin ale patriei servicii,
Nu-i un belşug de conştiinţe,
Ci mai degrabă-i plin de vicii,
Că-s angajaţi pe... cunoştinţe.

EUGEN ILIŞIU

PCR

De conştiință e străin,
Dar are funcții, decorații,
Fiindcă tatăl a fost plin
De cunoștințe și relații.

DAVID VALENTIN

(Urmare din pag. 27)

UNUI OBRAZNIC

Pentru că mereu s-a remarcat
Printr-o comportare mai ciudată,
Cunoștințele l-au tot mustrat,
Conștiința însă, niciodată!

VALI SLAVU

OPORTUNISM

Pe scara ierarhiei saltă,
În viață unele ființe,
Ce n-au o conștiință-naltă
Dar au mai multe... ,,cunoștințe"!

ION MORARU

PROTECŢIE ŞI PREVENŢIE

Să nu-l am pe conştiinţă,
Că mereu el se îmbată,
I-am făcut azi cunoştinţă
Cu temuta Apă Plată.

VASILE MANOLE

U.E.R.

BIBLIOGRAFIA

(provizorie) a cărţilor şi publicaţiilor de gen editate în anul epigramatic 2019

a) VOLUME DE AUTOR

AVRAM, Lazăr. ***Epigrame viole(n)te în 927 de cartuşe***. Prefaţă de Mircea Coloşenco. Copertă: Claudiu Voicu. Ploieşti, Editura KARTA-GRAPHIC, 2019, 262 p.

BUD, Nistor Ioan. ***Din cele două împărăţii, în drum spre lumea nouă***. Catrene, epigrame şi epitafuri. Prefaţă: Vasile Ţincaş. Copertă şi caricaturile: artist plastic Marian Lupu. Baia Mare, Biblioteca Judeţeană „Petre Dulfu“, 162 p.

CHIRTOACĂ, Maria. ***(Of)ticăloşia strică România***. Câmpulung Muscel, Editura LARISA, 2019, 92 p.

CHITUL, Grigore. ***Călcâiul lui Ahile. Epigrame***. Prefaţă („Călcâiul lui... Grigore“): Petru-Ioan Gârda. Coperta I:Eva Chitul. Bucureşti, Editura INSPIRESCU, 2019, 120 p.

COTUL, Grigore. ***Ironii homeopatice***. Prefaţă Petru-Ioan Gârda. Coperta I și IV: Costel Pătrășcan. Iași, Editura PIM, 2019, 170 p.

DUMBI, Ion. ***Dumbisme în amurg***. Prefaţa („O lecţie de viaţă“): Maria Chirtoacă. Copertă: Nelu Constantin. Grafică: Al. Clenciu, Nelu Constantin, Gheorghe Mitroiu. Aprecieri critice: Corin Bianu, Nicuşor Constantinescu, Dumitran Frunză, Corneliu Zeană. Prezentare pe coperta a IV-a: Constantin Agricola Miu. Câmpulung Muscel, Editura LARISA, 2019, 98 p.

GÂRDA, Petru-Ioan. ***N-ai cu cine...*** Prefaţa („Epigârdiana sau omul care nu mai este singur“): Vasile Larco. Realizare copertă: Petru-Ioan Gârda, George Terziu. Satu Mare, Editura INSPIRESCU, 2019, 156 p.

LARCO, Vasile. ***Nada râsului***. Epigrame. Coperta: Laurenţiu Larco. Însemnări critice incluse în carte, despre creaţia literară a autorului, în ordine alfabetică, datorate unui număr de 21 de personalităţi. Prezentare pe ultima copertă: Acad. Mihai Cimpoi. Iaşi, Editura 24 DE ORE, 2019, 270 p.

MARINESCU-PUIU, Ioan. ***Vecinii în epigramă***. Prefaţă („Românul pune rău-n faţă“): Eugen Albu. Cluj-Napoca, Editura NAPOCA NOVA, 2019, 60 p.

ORŞIVSCHI, Cătălina. ***Păreri... în patru rânduri***. Prefaţă („Păreri... păreri...păreri“) şi prezentare pe ultima copertă: George Corbu. Coperta: Carmen Sevastru. Desene: Cătălina Orşivschi. Iaşi, Editura PIM, 2019, 210 p.

POPESCU, Florentin. ***Noi epigrame cu materialul clientului***. Coperta: Florin Dochia. Bucureşti, Editura DETECTIV LITERAR, 2019, 66 p.

RODEAN, Ştefan-Cornel. ***Daţi-mi voie!***. (epigrame). Ediţia a II-a (cu adăugiri). „Prefaţiune a unui nou op“ – text preluat din prima ediţie a volumului (martie 2012) şi fragment din acesta pe ultima copertă: George Corbu. Desene umoristice: Coman Creţu. Coperta: Ovidiu Repede. Sibiu, Editura A.T.U., 2019, 148 p.

ROMANESCU, Paula. ***Pentru că există!***. Epigrame. Bucureşti, Editura eLITERATURA, 2019, 204 p.

TOPOR, Nicolae. ***Cu toporu' peste tot***. Caricatura coperta I: Șt. Popa Popa's. Caricatura coperta IV: Cătălin Mihalache. Coperte: D.T.P. Marinela Preoteasa. Slatina, Editura CU ART, 2019, 80 p.

VASILE, Nelu. ***Înscris pe borna 70***. Copertă, culegere text şi aşezare în pagină: autorul. Desene / portrete: Mihai Danielescu / caricaturişti români. Prezentarea-prefaţă aparţine editurii. Craiova, Editura SINTECH, 2019, 128 p.

VOICA, George. ***Elegii piranas***. Foto coperta 1: Theodor Tăcutu. Iaşi, Ed. STUDIS, 2019, 260 p.

b) VOLUME MIXTE (ANTOLOGII, CULEGERI, ALTE PUBLICAȚII, REVISTE etc.)

BALMUŞ, Anton Tony. ***Metehne mioritice***. Pamflete. Referinţe critice de Ion Deaconu, Cezar Stegaru, Elena Moldoveanu, George Corbu, Ileana Lupu. Timişoara, Editura WALDPRESS, 2019, 148 p.

CÂŢCĂUAN, Al. ***Mărul de Aur***. Antologie-album. Ediţia a III-a, revăzută şi adăugită. Prefaţă de George Corbu. Bistriţa, Editura CHARMIDES, 2019, 308 p.

CĂLUGĂRU, Geo. ***Pe cărări de epigramă***.Tehnoredactare, copertă şi prezentare pe coperta IV: Geni Duţă. Bucureşti, Editura FAST EDITING, 2019, 66 p.

ENE, Veron. ***Mică eşti, eternitate…*** Epigrame şi poezii. Prefaţă („Veron Ene – epigramist şi poet“): Dr. Elis Râpeanu. Satu Mare, Editura INSPIRESCU, 2019, 162 p.

→

U.E.R.

GHIȚĂ, Laurenţiu. ***De la mână pân' la gură***. Prezentare pe ultima copertă: George Corbu. Coperta: Costel Pătrăşcan. Ilustraţii: Gheorghe Mitroiu. Câmpulung, Editura GIMAX, 2019, 82 p. (Concursul Naţional de Epigramă „Mircea Trifu", ediţia a XIV-a, 2019).

GROSU, Gheorghe. ***Peniţa şi penelul***. Epigrame şi rondeluri. În loc de prefaţă: Ion Frunzetti. Prezentarea pe ultima copertă: Dan Grigorescu, împreună cu un catren al autorului. Sinaia, Editura AMANDA EDIT, 2019, 168 p.

HAIVAS, Mihai. ***Cel mai iubit dintre epigramişti – Păstorel*** (autori contemporani). Prefaţă („Cuvânt de laudă şi mulţumire"): George Corbu. Coperta: Gheorghe Bălăceanu. Iaşi, Editura PIM, 2019, Seria „Epigrama 2000". Nr. 37, 160 p.

IACOB-BENCEI, Ionel. ***Epi'Dramatice***. (improvizaţii, fragmente de dueluri, şarje amicale, replici, comentarii). Prefaţă („Un don Quijote pe tărâmul epigramei contemporane"): Janet Nică. Cu un Cuvânt al autorului. Timişoara, Editura EUROSTAMPA, 2019, 260 p.

KAPITZA, Constantin. ***Timp muşcat***. Catrene, epigrame şi altele... Bucureşti, Editura Fără Nume. 2019, 48 p.

MINULESCU, Ion. ***Opere***. Versuri. Text ales şi stabilit, note, comentarii, variante şi indici de Ştefan Firică şi Alexandru Farcaş. Cronologie de Ştefan Firică. Introducere de Eugen Simion. Academia Română / Fundaţia Naţională pentru Ştiinţă şi Artă. Bucureşti, 2019, 1165 p.

MUNTEANU, Nicolae. FLEŞER, Irina. ***Străbunicul şi strănepoata***. Versuri şi desene. Prefaţa: Ioan Gligor Stopiţa. Sibiu, Editura SALGO, 2019, 102 p.

PĂRĂIAN, Constantin. ***Ploaie cu bulbuci*** (volum de satiră şi umor editat postum sub îngrijirea lui Ştefan-Cornel Rodean). Coperta: Ovidiu Repede. Sibiu, Editura A.T.U., 2019, 120 p.

PECIE, Ion. EUB. ***Enciclopedia Umorului de Buzunar. Dacă umor nu e, nimic nu e***. Vol. VI. ***Să râdem la serviciu!***. Prefeţe („Gânduri de la un medic poet": Dr. Elena Armenescu şi „Gânduri bune pentru un bun prieten": Magdalena Popescu-Marin, precum şi o scrisoare de la Theodor Răpan). Ediţie îngrijită de Paul Bardaşu. Bucureşti, Tipografie COPRINT, 2019, 226 p.

PECIE, Ion. EUB. ***Enciclopedia Umorului de Buzunar. Dacă umor nu e, nimic nu e***. Vol. VII. ***Of, Bărbaţii! Ah, Femeile!*** Cuvinte introductive („Gânduri de la un medic poet": Dr. Elena Armenescu şi „Gânduri bune pentru un bun prieten": Magdalena Popescu-Marin). Prefaţa autorului. Ediţie îngrijită de Paul Bardaşu. Bucureşti, Tipografie COPRINT, 2019, 230 p.

PECIE, Ion., MĂLINESCU, Carol. EUB. ***Enciclopedia Umorului de Buzunar. Dacă umor nu e, nimic nu e***. Vol. VIII. ***Din lumea animalelor.*** Glume şi fabule. Prefeţe („Gânduri de la un medic poet": Dr. Elena Armenescu şi „Gânduri bune pentru un bun prieten": Magdalena Popescu-Marin şi „Bancul, o sursă a umorului": Theodor Răpan). Ediţie îngrijită de Paul Bardaşu. Bucureşti, Editura INTEGRAL, 2019, 286 p.

PECIE, Ion. EUB. ***Enciclopedia Umorului de Buzunar. Dacă umor nu e, nimic nu e***. Vol. IX. ***Vânăm, pescuim, glumim!***. Ediţie îngrijită de Paul Bardaşu. Bucureşti, Editura INTEGRAL, 2019, 242 p.

PECIE, Ion. EUB. ***Enciclopedia Umorului de Buzunar. Dacă umor nu e, nimic nu e***. Vol. X. ***Reparăm, servim, glumim***. Ediţie îngrijită de Paul Bardaşu. Bucureşti, Editura INTEGRAL, 2019, 288 p.

POTCOAVĂ, Andrei. ***Cenaclul Epigramiştilor Olteni şi revista „CUGETUL" de-a lungul timpului (2008–2018)***. Sinteză monografică critică. Craiova, Editura GRAFIX, 2019, 416 p.

TUDORACHE, Constantin. ***Răsfoiri şi comentarii. Eseuri, maxime, cugetări, pilde, poeme, dileme şi catrene***. Prefaţa („Reverberaţii şi conexiuni ale epigramei. Dialoguri peste timp"): Nicolae Dumitrescu. Coperta I: Mihai Vasile. Coperta IV: poza autorului, un catren reprezentativ al acstuia şi un fragment din prefaţă. Bucureşti, Editura AMANDA EDIT, 2019, 252 p.

ŢICLEA, Alexandru. ***Eseuri existenţiale. Homo sapiens***. Prefaţa („Confesiuni..."): George Corbu. Bucureşti, Editura NEVERLAND, 2019, 302 p. (conţine 302 epigrame).

ŢICLEA, Alexandru. ***Arta oratorică***. Cu un Argument al autorului. Bucureşti, Editura UNIVERSUL JURIDIC, 2019, 362 p. (conţine 69 epigrame).

ŢUŢUIANU, Ovidiu. ***Pofta de... râs!*** Prefaţa („Un autor poivalent"): Viorel Martin. Cu un Cuvânt Înainte al autorului. Coperta: Cristian Bucur. Ediţie văzută şi îngrijită de Eugenia Enescu-Gavrilescu. Buzău, Editura EDITGRAPH, 2019, 120 p.

9 ianuarie 2020 **Elaborată de George CORBU**

(Continuare în numărul următor)

CARUSELUL CU EPIGRAME

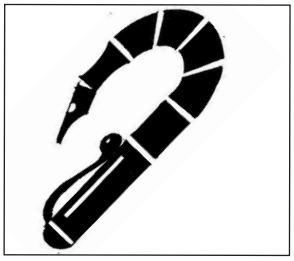

Dintre sute de peniţe

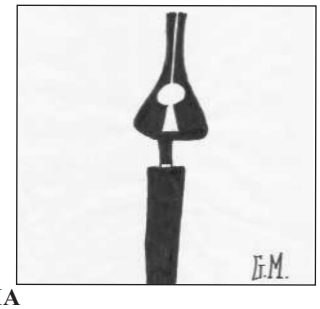

ALTERNATIVĂ

Se spune într-un postulat deştept,
Că de greşeşti şi taci eşti înţelept;
Se spune-n altul ce-i adevărat,
Când nu greşeşti dar taci... eşti însurat.

Eugen Ilişiu

CUM VA FI ANUL 2020

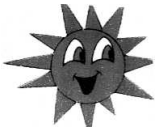

Consultând clarvăzătorii,
Care nu greşesc în veci,
Pe o scară a valorii
E de nota 20.

Vasile Manole

AUTOSTRADA – DEFINIȚIE

O șosea cu grijă demarcată,
Ce unește, tragic, două gropi:
Una-n care ai intrat cu-o roată,
Alta-n care ai intrat... cu popi.

Florin Rotaru

PESCUIT SPORTIV

Pescuitu-i relaxare,
Balta-i destinaţie,
Prinsul unui peşte mare
E imaginaţie.

Mihai Sălcuţan

EPIGRAMISTUL

Pe lângă harul și suplețea
Ce prind sub pana-i să se nască,
Nu pot să nu remarc tristețea
Cu care știe să glumească.

George Petrone

HOMO HOMINI LUPUS

Acum, în jungla celor fameni,
Vedem cu ochii mari şi trişti:
Un canibal mănâncă oameni
Şi-un critic... doar epigramişti.

Nae Bunduri

EPIGRAMA

E un atac versificat
Şi cred că eşti şi tu de-acord,
Că, orişicum, e preferat
Atacului de cord.

Georgeta Paula Dimitriu

UNEI TINERE POETE

E săracă, are scuză,
Că-i poetă, nu e muză,
Însă când o văd cochetă,
Pare muză, nu poetă.

Vasile Larco

FEMEIA ȘI EPIGRAMA

E prezentată genial
În fiecare madrigal
Și înțepată fără teamă
În fiecare epigramă.

Gavril Moisa

SĂGEATA EPIGRAMEI

O meșterim frumos din pix
Și o trimitem mai departe...
Îl nimerește-n plin pe Ics
Și-l doare fix... în altă parte!

Virgil Petcu

RUGĂMINTE

Stimaţi redactori, dragi confraţi,
Vă rog, ca vechi epigramist,
Prea mult să nu mă publicaţi,
Să afle lumea că exist!

Georghe Șchiop

INIMĂ DE MAMĂ

Dorindu-ți trai tihnit în viitor,
Să fii astronaut, parașutist,
Pilot de încercare, cascador,
Dar, mamă, să n-ajungi epigramist!

PIF Vasilescu

EVENIMENT

Pe Jii, pe la... piftii

O tradiţie deja venerabilă, ajunsă la al unsprezecelea anişor, ne cheamă toamna, când se burzuluieşte tulburelul şi ne-am săturat de pastramă, să ne dedulcim cu specialităţi olteneşti cunoscute sub prozaica denumire de „răcituri“. Confratele **Marinică Dobreanu**, el însuşi un brand gorjean, se străduie să însoţească savuroasa festivitate cu ghiersul şi poantele noastre, păcătoşii de epigramişti care nesocotim canoanele de postire şi salivăm la gândul unei piftii zbuciumânde. Prezentăm în premieră câteva exemplificări ale osanalelor ridicate spre cerul gorjean al Peştişanilor de guri flămânde de epigramişti, spicuite din la fel de tradiţionalul **JURNAL DE PIFTII**, editat cu acest prilej de colegii noştri gorjeni.

UNUI POLITICIAN GURMAND
El este plin de energie,
Dar în politică-i afon;
Mănâncă la bufet piftie,
Apoi… ciuperci la microfon.
Vasile LARCO

NOI FESTIVALURI
*La Peştişani e-**en vogue** piftia*
Şi e mai mare veselia
Căci peştii falnici şi babani
Sunt căutaţi la PIFTIŞANI!
Eugenius Nemţeanu (Eugen Deutsch)

SFAT
An de an: piftii, sarmale
Antrenând mereu rachiul,
Dar, ca sfaturi generale,
Mai schimbaţi şi voi meniul!
Any Drăgoianu

DORINŢĂ NOBILĂ
A porcului dorinţă vie,
De când e el godac sugar,
E să rămână în piftie,
Precum albina-n chihlimbar.
Laurenţiu Ghiţă

APOTEOZA (MARINĂ) A PIFTIILOR
Regimuri – din piftie în piftie,
Au Prea Mărit Întreaga Românie,
Atât de mult, încât în Prea Mării,
Suntem Marini – cu creierii – piftii!
Liviu-Florian Jianu

IN PIFTII VERITAS!
Vieţuind pe-această vatră,
Sfânt izvor de energii,
Muică, suntem neam de piatră,
Căci mâncăm, din veac, piftii!
Janet Nică

DIALOG PE MASA DE CRĂCIUN
Clocotind în farfurie,
Spune-o ciorbă spre piftie:
– Nu-nţeleg ce se petrece!
– Ştii ceva? Mă lasă rece!
Dan Norea

O ALTFEL DE PIFTIE
Când beat ca porcul s-a-nturnat
Georghiţă la Maria,
De frică ea a tremurat,
Ca-n Târgu Jiu, piftia.
Ion M. Ruse

AMBIŢIE DE IGNAT
Să-mi ajungă de piftie,
De cârnaţi, de... nu mai ştiu,
Mort, grăsunul o să fie
Cât Dobreanu Grig. În viu!
Petru-Ioan Gârda

CA LA AMERICANI
Mulţi ar veni la... PEŞTIŞANI
Că e un festival cu miză,
Dar nu pot, că de câţiva ani
Când au chemare, nu au... viză.
Gavril Moisa

CONTROVERSATUL ADN
Răsună azi ca un reproş
Pe care nu pot să-l întorc:
Chiar şi-n piftia de cocoş
Apare ADN de porc.
Dan Căpruciu

LIBERTÉ, EGALITÉ, FRATERNITÉ... PIFTIÉ
Clasica deja piftie,
Dacă-i franţuzită-un pic,
Ea îşi spune cu mândrie
Că e ditamai... aspic.
Vasile Manole

Şade mic, lâng-un aspic şi ne scrie cu toptanu',
Marinică G. DOBREANU

CARICATURA

GELU PASCAL

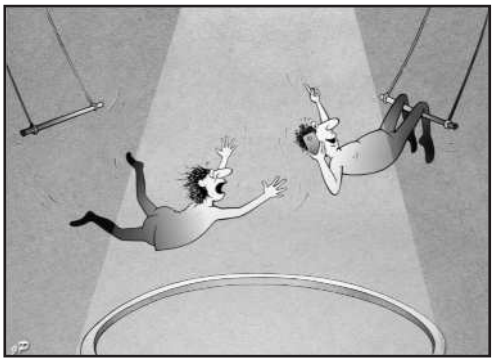

În acest număr prezentăm un inginer cu privire expresivă, cu un umor debordant şi cu o tuşă care aminteşte de marii maeştri. Nu se laudă cu foarte multe premii, dar sunt meritate şi răspândite pe tot globul. Cu siguranţă că se va mai auzi de GELU PASCAL din Ploieşti, iar noi ne vom umfla în pene că am fost printre primii care am văzut un mare caricaturist!

(LGH)

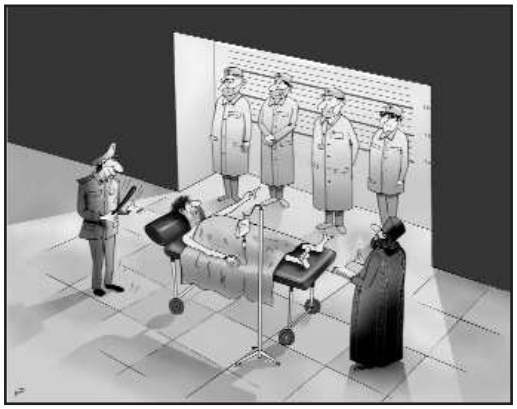

D'ALE NOASTRE

FIȚI PE FAZĂ ◆ FIȚI PE FAZĂ ◆ FIȚI PE FAZĂ

◆ **Festivalul Naţional „ETERNA EPIGRAMĂ“, Ediția a XXXI-a**

Organizatorii festivalului sunt: Consiliul Local și Primăria Cluj-Napoca, Centrul de Cultură Urbană Cluj-Napoca, Uniunea Epigramiştilor din România, Cenaclul „SATIRICON“ al epigramiştilor clujeni. Festivalul se va desfăşura în zilele de 26–28 iunie 2020, la Cluj-Napoca.

Se organizează Concursul Naţional „ETERNA EPIGRAMĂ“ cu următoarele teme:

1) „***Clima și pedeapsă***“ – două epigrame, 2) ***Fără temă impusă*** – trei epigrame.

Textele trebuie să fie inedite, nepublicate. Participarea este permisă tuturor doritorilor, cu excepţia celor din judeţul Cluj. Textele pentru concurs (cu motto) pe o pagină și datele personale pe pagina următoare, se vor trimite pe adresa de mail **gardaioan@yahoo.com**, la Subiect scriindu-se „**Pentru Concurs Eterna Epigramă 2020**“. Se va folosi fontul Times New Roman de 14. Ultimul termen de trimitere a textelor este data de **29 mai 2020**.

Regulamentul de desfășurare a Festivalului va fi postat pe site-ul Satiriconului: **www.satiricon.ro**, la fel și rezultatele concursului.

Relații suplimentare se pot obține la telefon: **0743.297834 Eugen Albu, 0745.657792 Gavril Moisa** și **0745.067897 Petru-Ioan Gârda**

Înscrierea în concurs reprezintă dovada acceptării Regulamentului și condițiilor festivalului și asumarea obligativității respectării lui, precum și a publicării textelor în Antologia Festivalului.

◆ **Festivalul „Cât e Buzăul de mare“, Ediţia a XXI-a**

Centrul Cultural „Alexandru Marghiloman“ al municipiului Buzău şi Cenaclul Umoriştilor „Nicolae Grigore Mihăescu – Nigrim“ organizează Ediţia a XXI-a a Festivalului Naţional de Epigramă „Cât e Buzăul de mare“ în perioada 8–10 mai 2020, sub logo-ul „***Buzău oraş deschis umorului***“, cu următoarele concursuri:

1. Concurs Naţional de Epigramă cu temele: (1) „***Facerile lumii***“, (2) „***Poante cu pelin de mai, răscolind prin putregai***“, câte 2 (două) epigrame inedite, nepublicate şi (3) „***Nicolae Grigore Mihăescu–Nigrim***“, catren, madrigal, rondel, sonet, poezie, replici la epigramele sale, la alegere, în număr nelimitat. Lucrările la această ultimă temă se premiază separat şi vor fi incluse într-un volum omagial (în anul 2021 se împlinesc 150 de ani de la naştere şi 70 de la deces).

Participanţii la concurs vor trimite lucrările în sistem moto pe e-mailul **salcutanmihai2@gmail.com** sau cu poşta pe adresa **Sălcuţan Mihai, Buzău, str. Oituz nr. 27, cod poştal 120002**, până cel târziu **1 aprilie 2020**. Sunt excluse expedierile recomandate, care nu vor fi ridicate de la poştă.

2. Concurs Naţional de Creaţie Literară – carte de epigramă şi de literatură umoristică. Participă cărţile de epigramă şi de literatură umoristică apărute după 1.04.2019. Volumele se trimit în două exemplare pe adresa: **Centrul cultural „Alexandru Marghiloman“ al municipiului Buzău, str. Plantelor nr. 8 B, CP 120083, judeţul Buzău**, cu data de expediere cel târziu **1 aprilie 2020.**

Informaţii suplimentare se pot obţine de la **Sălcuţan Mihai, la tel. 0745/760015**, sau pe e-mail: **salcutanmihai2@gmail.com**

◆ **Festivalul Internaţional de Satiră şi Umor „MĂRUL DE AUR“, a XXXV-a ediţie, 2-4 apr. 2020**

Organizatorii actualei ediţii a festivalului sunt: Casa de Cultură a Sindicatelor Bistriţa, cu sprijinul: Primăriei Municipiului Bistriţa (Consiliului Local), Palatului Culturii Bistriţa, Centrului Judeţean pentru Cultură Bistriţa-Năsăud, Asociaţiei Naţionale a Caselor de Cultură a Sindicatelor din România, Uniunii Epigramiştilor din România, Staţiunii Pomicole Bistriţa, Asociaţiei Umoriştilor Bistriţeni şi Palatului Copiilor Bistriţa.

Festivalul se desfăşoară în zilele de 2–4 aprilie 2020 şi cuprinde următoarele secţiuni de concurs:

I. **Secţiunea de Grafică Satirică;** *(Continuare în pag. 38)*

D'ALE NOASTRE

II. **Secţiunea de Creaţie Literară:**

La Creaţie Literară, cu tema „MERSUL VREMURILOR“ vor fi două subsecţiuni:

1.**Subsecţiunea Creaţie literară în manuscris** cuprinde: a) *Concurs de epigrame*, unde autorii vor trimite în mod obligatoriu *3 (trei) epigrame la temă şi 3 (trei) epigrame la alegere* şi b) *Concurs de proză scurtă, maximum 4 (patru) pagini la temă*. Lucrările vor fi trimise în 2 (două) exemplare, semnate cu un motto, într-un plic închis în care se va regăsi fişa personală a autorului însoţită de copia xerox a BI/CI. Manuscrisele pentru subsecţiunea de proză scurtă vor fi dactilografiate pe format A4 (caractere Times New Roman 12, la 1,5 rânduri).

2. **Subsecţiunea de Creaţie Literară în volum publicat** (editat). La această subsecţiune autorii de literatură umoristică se vor înscrie în concurs cu 2 (două) exemplare din fiecare titlu, *tipărite în perioada aprilie 2019 – martie 2020*, însoţite de fişa de înscriere şi copia xerox a BI/CI a autorului. Manuscrisele şi volumele vor fi trimise pe adresa festivalului până la data de **20 martie 2020** (data poştei).

III. **Secţiunea de interpretare satirică**.

Festivalul se va încheia cu Gala Laureaţilor, în cadrul căreia vor participa formaţiile şi epigramiştii premianţi, care vor pregăti un grupaj de 5 (cinci) epigrame, pentru a fi prezentate în scenă, precum şi invitaţii speciali.

Toată corespondenţa care priveşte festivalul se va trimite pe adresa: **CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR BISTRIŢA, Str. Alexandru Odobescu, nr. 3, Bistriţa – 420043**. Informaţii suplimentare se pot obţine la email: **ccsbistrita@yahoo.com** sau **tel/fax: 0263233345, 0745970250**,

❖❖❖

D'ALE NOASTRE

◆ **Festival Internaţional de Literatură Umoristică „Alb–Umor", Alba Iulia, Ediţia a XI-a 12–13 iunie 2020**

Organizatori: Consiliul Judeţean Alba, Biblioteca Judeţeană „Lucian Blaga" Alba. Parteneri: Uniunea Epigramiştilor din România, Filiala Alba – Hunedoara a U.S.R., Casa de Cultură a Sindicatelor Alba Iulia.

SECŢIUNI PENTRU CONCURS:

1.Secţiunea EPIGRAME, 2 epigrame la tema: „***Munţii noştri aur poartă, / Noi am pus lăcat la poartă!***".

2. Secţiunea PROZĂ SCURTĂ UMORISTICĂ. Temă impusă; „***Când nevasta nu-i acasă / Vinul stă mereu pe masă!***" (max. 3 schiţe, max. 1,5 pag., 1,5 rânduri) şi ***temă liberă*** – 2 schiţe;

3**. Secţiunea VOLUM: toate speciile literaturii umoristice, exclusiv antologii**, apărute în perioada **iunie 2019 – aprilie 2020**. Pot participa doar volumele de autor, cărţile trimise făcând obiectul unei expoziţii temporare, organizată de Biblioteca judeţeană „Lucian Blaga" Alba, în patrimoniul căreia vor intra toate exemplarele, cu titlu de donaţie.

4. Secţiunea PARODIE: o parodie (cu ritm şi rimă, respectând toate „canoanele" parodiei) la poezia: „***Să nu m-atingi***" scrisă de poeta **Carolina Baldea**. Precizare: PE ACEEAȘI PAGINĂ POEZIA CU PARODIA (stânga – poezia, dreapta – parodia).

Toate creaţiile trimise pentru concurs trebuie să fie inedite, nepublicate şi care nu au participat la alte concursuri de gen.

Trimiterile pentru concurs, se fac la adresa: **Biblioteca Județeană „Lucian Blaga" Alba, str. Trandafirilor, nr. 22, Alba Iulia, jud. Alba, cod 510113**, până în data de **20 martie**, data poştei, cu specificaţia „**Pentru Festivalul ALB-UMOR**".Plicul va conţine lucrările în 4 (patru) exemplare (pentru toate secţiunile de creaţie literară), incluzând un plic sigilat, care va conţine, la rândul lui, datele de identificare ale concurentul. La secțiunea volum vor fi trimise câte 3 (trei) exemplare din fiecare titlu trimis. Fiecare lucrare va fi însoţită de un motto de identificare, motto ce se va regăsi şi pe plicul sigilat. Creatorii care participă la mai multe secţiuni vor trimite lucrările separat, pentru fiecare secţiune, cu motto-uri diferite, pe secţiune.

Organizatorii asigură masa, cazarea pentru membrii juriului, premianţi şi invitaţi.

Informaţii suplimentare: **Dorel Lazăr, e-mail: lazardopress@gmail.com**, **tel.: 0723 919237, Roxana Dad, e-mail: bjaroxanadad@yahoo.com , tel.: 0745 171614.**

Confraţii de la SATIRICON Cluj Napoca anunță decesul colegului lor

Ionel Andrașoni (01.02.1940–12.02.2020)

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

MODA

Arăţi atât de bine, fată,
În rochia modern crăpată,
Dar mă întreb, ca un adult,
De nu cumva arăţi prea mult.

DUPĂ '89

În regimul impotenţei,
Pentru cei săraci ca noi,
Astăzi Cornul Abundenţei
Este lada de gunoi.

După câțiva ani de suferință, a trecut în lumea umbrelor confratele

(CAIUS) GHEORGHE ROGOBETE,

(23.02.1933–27.12.2019),

membru activ al Cenaclului de Satiră și Umor „RIDENDO" din Timișoara.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

ANTRENAMENT

Merg astăzi deputații
Cu mâinile la spate,
Să se învețe frații
Pe când vor fi legate.

ÎN PARC

Dacă trece o nurlie,
Dând din șold, pe lângă noi,
Se trezesc la datorie...
Veteranii de război

EPIGRAMA

VINE PRIMĂVARA...

PRIMĂVARA ÎN PĂDURE

Nu mai este handicapul,
Frigul parcă se mai moaie;
Scot și ghioceii capul...
Din mormanul de gunoaie.

Gheorghe Băisan

UN MĂRŢIŞOR... ŞNUR!

Dădu prin magazine-un tur
Şi-ateriză în faţa ei:
Nevastă ţi-am adus un şnur,
Imaginează-ţi tu ce vrei!

Iulian Bostan

DIVERSE

Primăvara iarăși vine
Și edilii, cu asalt
Iau gazonul, îl tund bine
Și îl seamănă cu-asfalt.

Dan Căpruciu

* * *

La sfârșit de primăvară
Înflori-va-ntreaga țară,
C-au să vină noi primari
Cu-aere... de grădinari!

George Ceauşu

8 MARTIE

Când florile-s real vulcan
Vieții dându-i un alt ton,
Avem și noi o zi pe an...
Când soții nu-s pe stadion!

Florina Dinescu

PRIMĂVARĂ

Natura încolțește iar
Stă soarele-n tăria bolții,
Stau ghiocei în galantar
Iar soacră-mea-și arată colții!

George Eftimie

ÎN LUNA MARTIE

Vin păsările călătoare,
Privighetoarea o asculți,
Albinele-s din floare-n floare...
Și D.N.A.-ul pe la mulți.

Vasile Larco

PRIMĂVARA LA SAT

Cum prunii sunt din nou în floare
În sat e mare sărbătoare:
Sătenii au de-acum tărie
Să... bea la bar pe datorie.

Vasile Manole

VINE PRIMĂVARA

Este soare, e frumos
Totul e întors pe dos,
În natură zburdă iezii
Și prin parcuri, maidanezii.

Gavril Moisa

1 MARTIE

Îți prind mărțișorul pe ie
Și simt că aprind veșnicie
Din vina-ncălzirii globale
A razei privirilor tale.

Vasile Til-Blidaru

MĂRŢIŞOR

E primăvară peste sat;
Ne scoate soarele din casă;
Se duce musca la arat
Și badea Gheorghe la terasă.

Gheorghe Şchiop

ISSN 1224-3426 **Tipărit sub îngrijirea Tipografiei GRAFICA XX**